

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I, Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Vivódó Japán

Japán óriási erőfeszítéseket tesz az utóbbi években, hogy hatalmát igazolja. Hogy azonban ezen ezen távoli birodalom igazi belső helyzetéről, erről nem igen áll módunkban tiszta képet adni. Így nem csoda, hogy megoszlanak a róla alkotott vélemények. Sokan azt hiszik, hogy Japán legyőzhetetlenül erős. Mások véleménye szerint viszont kolosszus agyaglabaként, amely összefog omlani egy általános, nagy háború esetében. Ennek a tájékozatlanságnak legfőbb oka az, hogy Japán titokzatoságba burkolózik. Mindenképpen elkövet, hogy kifürkészhetetlenné tegye az állapotait. Alig szívárog ki onnan valami megártatlanabb turista is a mindenható rendszerváltás árnyékában. A japánok a legújabb technikai felfedezéseket a legelőkeltebb technikával alkalmazzák. A japánok a statisztikai adatok feltárása a propaganda szükségéig igyekeznek, az idegen nyelven nyomtatott könyvek pedig csakis a legújabb képekben számolnak be mindenről.

Japán geográfiai helyzete is kedvez ennek a politikai diplomáciának. Mint sziget, teljesen el van választva az ázsiai kontinenttől és úgyszólván olyan viszonylatban, mint Anglia helyzete Európával szemben. Ebben az adottságban Japán sokáig megsebezhetetlennek tartotta magát. Ezen hitében teljesen leromlott, amikor vagy fél évvel ezelőtt egy kínai repülőraj megjelent a japán partok fölött. Bombákat ugyan nem dobtak le, de kiáltványokat, amelyek meggyőzhetők a laikusok számára, hogy bizony Nippon sem megadatlan. Igaz, hogy Csang-Kai-Sek visszavonulása Kína belsejébe egyelőre megszűntette ezt a veszélyt, de ezután már számolni kell arra, hogy a japán városoknál is fel kell készülni a védelemre. A legnagyobb veszedelem az orosz Szovjetország és ennek a leszármazottai előbb, vagy utóbb el kell jönnie.

Japán tehát készen áll az legnagyobb erőkkel szembeállásra. Tervszerű neveléssel a vezető rétegek, hogy egyformán gondolkodjanak és érezzék a nemzet iránt. Elmondhatjuk, hogy a nemzeti érzés itt fanatikusabb, mint bárhol a világon. A japánok egyformán táplálják az az érzés a családot, ismét, társadalmat és hadsereget. Itt már nem beszélhetünk az individualizmusról, az egyént, mindenki a család gondolatába, amely viszont a nemzetnek egy sejtje. Ez a japán hadviselés legnagyobb erőssége és kitartásának záloga. Japán tehát nem fog semmiféle megpróbáltatásnak megengedni soha. Nemrég híre járt annak, hogy Japánban forradalmi mozgalom észlelhető. Ez a hír azonban nem bizonyult valósnak és hamarosan is törtenhetik meg sohasem, mert az emberek munkások, mint a parasztszintű vallásosan tisztelik az államot és annak látható megfestülését, a császárt.

Az éhség sem fogja kisavarni kezükből a gyertyát. Megfelelő intézkedések következtében meginduló rizs és hal áll rendelkezésre, amely a legteljesebb kisigényű népek felelede. Arról pedig szó sem lehet, hogy megszűnjének a kínai üzemeltetők. A japán nép évente egy millió tonnával szaporodik és előreláthatólag 1940-ben tizenkét millióra fog emelkedni a nemzet. Az ország pedig nem elég ezen nagyszámú nép foglalkoztatására, így béke esetén azonnal irtoztos munkahiány állna be az egész országban. Senki sem gondol tehát arra, hogy a csapatokat vissza kellene vonni Kínából, sőt ellenkezőleg, még a hadseregek létszámát is megduplázzák. Japán tehát folytathatja és folytatni is fogja a háborút tovább.

Egyetlen Achilles-sarka van a japánoknak, ez a pénzügyi helyzet. 1931-ben hat milliárd volt az államadósság, később tizenhat milliárdra emelkedett, 1940-ben pedig negyven milliárd lesz a hiány. Már pedig ez nagy

Harmincezer katona vonult fel a párisi szabadságünnepen

Az angol hadsereg vezetői és az összes gyarmatok képviselői előtt vonultak fel a csapatok

Abucurestii francia ügyvivő meleg szavakkal tolmácsolta Franciaország barátságát

Párisból jelentik: Július 14-én, a szabadság ünnepén megkülönböztetett dísz és pompa vonult végig a francia fővárosban. A francia nép másfél évszázados évfordulóját ünnepelte annak, hogy rabslétszámának szimbólumát, a Bastillet a népakarat lerombolta. Ez az esemény volt szimbolikus vo-

natkozásban a francia forradalom legnagyobb eseménye és az emberiség ilyen messzire kiható győzelmet 1789 óta nem aratott. Ez az ünnep nemcsak a francia nép ünnepe, hanem azoké az európai nemzeteké is, amelyek életüket a szabadságnak szentelték.

Felvonulás a Champs Elysée

Párisból jelentik: A katonai díszünnepség péntek reggel 9 órakor vette kezdetét. Az ünnepségen több, mint egy millió ember vett részt. A francia köztársasági elnök mellett a marokkói szultán, Musanoff, a bolgár kamara elnöke, Hore Belisha angol hadügyminiszter, Edward Ewans admirális, London légvédelmi szolgálatának főnöke, Raki, aki az angol admirális első lordját képviselte, Gorth lord, az angol nagyvezérkar főnöke, Winston Churchill, a brit birodalom képviselői, Algir, Hunsiene, Marokkó, keletafrikai Indokina, az equatoriális Afrika, Kamerun, Kuyana, francia India, Madagaszkár,

Martinica, Újkaledónia, Hibride, Oceánia, Szomália és Togó képviselői foglaltak helyet.

Harmincezer francia katona vonult fel a legkorszerűbb fegyverekkel, 600 különböző jármű, 120 tüzérségi üteg, 350 gépfegyver, valamint harckocsik vonultak el a közönség soraiban előtt.

A megjelentek hatalmas óvációban részesítették a díszszemlén résztvevő katonai egységeket. Ugyancsak hatalmas ünnepélyben részesítették az angol, valamint az idegenlégió katonai egységeit is.

Ünnep a bucarestii francia követségen

Bucurestiből jelentik: A július 14-iki francia nemzeti ünnep alkalmából a bucarestii Szent József-katedrálisban ünnepi Te Deumot rendeztek, amelyen a francia követség tagjai Spitzmüller ügyvivővel az élen jelentek meg. Rajtuk kívül a román kormány képviselője, a diplomáciai testület tagjai, valamint a francia kolónia tagjai jelentek meg a katedrálisban.

A Te Deum után Spitzmüller ügyvivő a francia követségen fogadta a bucarestii francia kolónia tagjait. Ebből az alkalmából a francia ügyvivő nagyszabású beszédet mondott és rámutatott a nap jelentőségére. Hangsúlyozta, hogy 150 esztendővel ezelőtt tört ki a francia forradalom, amely az emberi szabadságjogokat írta fel zászlajára.

Bármennyire is békeszeretők legyünk, — mondotta a francia ügyvivő — nem áldozhatjuk fel a szabadságunkat a mindenáron való béke fenntartásáért. Franciaország erje ma olyan nagy, hogy nemcsak saját területét tudja megvédelmezni támadás esetén, hanem

teljes egészében teljesíteni tudja nemzetközi kötelezettségeit is.

A francia erőhöz még hozzá kell számítani a brit világbirodalom kifogyhatatlan természetes gazdagságát és az egyesített

két demokráta nagyhatalom biztosítja a jogtiszteltetben tartását és a népek függetlenségét.

Ma, a Champs Elyséeen lévő diadalívénél nemcsak az a harmincezer francia katona vonul fel, ame-

lyek a különböző fegyvernemeket képviselik, hanem az angol szárazföldi és tengeri hadsereg osztagai is, parancsnokaik előtt. Azért jöttek oda, hogy az egész világ előtt bizonyítsák azt a megbonthatatlan politikai és katonai egységet, amely Anglia és Franciaország között fennáll és bizonyosságot tegyenek arról a hatalmas erőről, a mellyel az a két hatalom rendelkezik a világbéke fenntartása érdekében.

Ezt az egyetértést megértették Romániában is, amelyet egy felvilágosodott uralkodó vezet, aki egyesítette a nemzeti erőket és kiváltotta a külföld csodálatát. Hála ennek a mozgalomnak, Románia a sűrűlódások korszakának nyugalommal megy keresztül. A román nép bizalommal van törvényes vezetői iránt és Európának ebben a részében a békéltető hivatását tölti be és

Románia tudatában van annak, hogy mindenkor számíthat Franciaországra, hogy céljait elérhesse.

Amióta legutóbb, 1939. január elseje óta itt, ezen a követségen összegyűltünk, azóta több megegyezés jött létre Románia és Franciaország között. Március 31-én Párisban megkötötték a francia-román gazdasági egyezményt, míg Bucurestiben a kulturális egyezményt kötötték meg. Április 13-án Franciaország maga jószántából, önként vállalta Románia határainak és függetlenségének biztosítását. Ezáltal a mi egyesített országaink a testvériség és a barátság alapján követik céljaikat, hogy eleget tehesenek feladataknak — fejezte be beszédét a francia ügyvivő.

baj, mert a blokádnak és vámháborúnak következtében az aranytartalek is kimerültek, az export pedig egyre nagyobb nehézségekkel küzd. Ha tehát Japánnak egyszer mégis fel adni a harcot,

ez csakis pénzügyi nehézségek folytán történhetik. Ez az idő azonban még messze van, mert, mint tudjuk, a modern államvezetésben a végtelenségig lehet fokozni a hitelgazdaságot. (F.)

A spanyol kormány nem ír alá egyezményt

Franco Berlinbe, Mussolini Madridba megy. Franco kijelentette, hogy háboru esetén országa semleges marad

A Havas iroda jólértesült forrásból arról ad hírt, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter és Franco tábornok tárgyalása során megvitaták a helyzetet és az olasz külügyminiszter ismertette Olaszország kül- és belpolitikai célkitűzéseit. Felvilágosításokat kért Franco tábornoktól arra vonatkozólag, hogy milyen lesz az új spanyol állam külpolitikai tájékozódása. A tárgyalásnak kimondottan tájékozódó jellege volt. Valószínű, hogy az olasz külügyminiszter nagy vonalakban megállapodást, sőt az is lehetséges, hogy Ciano gróf kifejezetten politikai megegyezésre tesz ajánlatot.

Ugy olasz, mint spanyol részről hangsúlyozták, hogy a jelenlegi helyzetben nem lehet szó katonai megállapodásról. Bármi is legyen Ciano ajánlata — hangoztatják spanyol részről —, a spanyol kormány a jelen pillanatban semmiféle egyezményt nem ír alá.

Franco tábornok római látogatása után el látogat Berlinbe Hitlerhez is. Mussolini kijelentette, hogyha Franco ellátogat Rómába, úgy ő örömmel viszonzozza ezt a látogatást. Eszerint őszre Spanyolországba várják Mussolinit.

Lisszabonból jelentik: Franco tábornok fogadta az egyik nagy portugál lap munkatársát és a következő nyilatkozatot tette:

— Az új spanyol kormányzat se nem olasz, se nem német. Az új Spanyolország spanyol. Szociális téren arra törekszünk, hogy kiküszöböljük az osztályharcot azáltal, hogy védelmünkbe vesszük és támogatjuk a tömegeket. Megrendszabályozzuk a főkét, családi munkabéreket állapítunk meg, olcsó lakásokat építünk és kölcsönöket nyújtunk a családapáknak, hogy gondoskodhassanak gyermekeik neveléséről. A munkanélküliség ellen támadást intézünk és már megkezdjük az olcsó lakházak építését. E pillanatban semmiféle olyan kérdést nem látok a világon, amelyet nem lehetne diplomáciai eszközökkel és békés úton megoldani. Ha háború törne ki, Spanyolország arra törekszik, hogy megőrizze semlegességét és csak akkor avatkozik bele a háborúba, ha területi épsége, becsülete, vagy életérdeke forog kockán. Spanyolországban most a nemzeti újjáépítés munkája folyik és ezért békére van szükség.

Ciano gróf olasz külügyminiszter spanyolországi tartózkodása során Mussolini miniszterelnök nevében meghívta Rómába Franco tábornokot, aki a meghívást el is fogadta. Franco minden valószínűség szerint szeptember hónap folyamán utazik Rómába.

Az olasz sajtó felháborodva tárgyalja az alexandrettei szandzsák ügyét

A földközi-tengeri egyezményt sértették meg — írják a lapok. Anglia újabb flottabázist épít Szmirna közelében

Rómából jelentik: Az olasz sajtó hevesen támadja Franciaországot az alexandrettei szandzsák átadása és a szíriai események miatt. A Messagero ezeket írja:

Példátlanul álló botrány a nemzetközi jog elemi formáságainak ez a Nagyráns megsértése,

a versaillesi békeszerződésnek így módon való kijátszása és megváltoztatása a népszövetségi alapokmányban foglalt elveknek. Ami Szíriában történt, az nélkülöz minden alapot. Ez a diplomáciai lépés megsérti Szíria lakosságának reményességét és lábbal tapossa azokat a megállapodásokat, amelyeket Olaszország a Földközi tengeri kérdéssel kapcsolatosan kötött.

A Daily Herald értesülése szerint a török kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a Szmirna közelében levő Cesme kikötőt tengerészeti bázissá építi ki, amit az angol hadiflotta háború esetén fog használni.

A Havas iroda jelentése szerint az alexandrettei szandzsák átadása ügyében végrehajtott olasz diplomáciai lépést a francia fővárosban

közönnyel fogadták és minde a valószínűség szerint, a francia kormány érdemben nem fog válaszolni a jegyzékre, csupán értesíti az olasz kormányt, hogy a közlöttek tudomásul vette.

Az olasz külügyminisztérium jegyzéke, amely tiltakozik az alexandrettei szandzsák elcsatolása ellen nagy meglepetést keltett Párisban, mert senki sem számított az olasz kormány ilyen lépésére. A belügyminisztériumhoz közel álló Petit Parisien mindennek ellenére is azt állítja, hogy

illetékes párisi politikai körökben a legnagyobb közönnyel fogadták ezt a jegyzéket

és a francia kormány minden valószínűség szerint semmi van az olasz lépésre, csak egyszerűen nyugtatja a jegyzék vételét. A szélső jobboldali Jour ama véleményének ad kifejezést, hogy

Olaszország ezzel a lépésével fel akarja gongyolítani az egész mandátumkérdést.

Olaszország ügylátszik nagyszabású diplomáciai akciót készít elő az összes mandátumos meghatalmazásokkal szemben.

Szombaton megkezdik az angol-japán tárgyalásokat

Arita külügyminiszter meghívta az angol nagykövetet

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztériumban tegnap kijelentették, hogy Arita külügyminiszter hivatalosan meghívta intézett a tokiói angol nagykövethet. Amennyiben Anglia megteszi a szükséges intézkedéseket, úgy szombaton megkezdődnek a hivatalos tárgyalások a japán külügyminiszter és az angol nagykövet között. A tegnapi sajtófogadáson a külügyminisztériumban közölték, hogy

Arita külügyminiszter tényleg meghívta a lakására az angol nagykövetet

a jövő hét elején megkezdődő tárgyalások előkészítésére. Az újságíróknak arra a kérdésre, hogy ezeknek a tárgyalásoknak a sikere befolyásolja-e vajjon az északkeleti kormány magatartását, nem válaszoltak határozottan.

Újabb jelentésünk szerint:

Az angol japán tárgyalások szombaton délelőtt megkezdődnek. Az angol nagykövet elfogadta a japán meghívást és szombaton felkere-

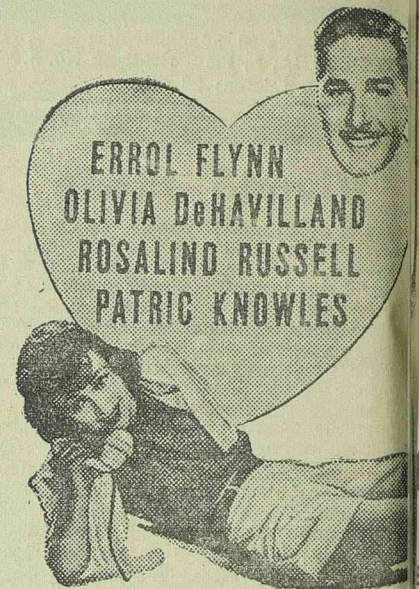
si Arita külügyminisztert, akinek hivatalos helyiségében kezdetüket vaszik a megbeszélések.

Elrabolta anyját egy amerikai fia, hogy megszarolja

Newyorkból jelentik: Egy Stocktonhoz közelekvő birtokon négy férfi megtámadott egy Emery nevű idősebb asszonyt és egy sanfranciskói szállóba hurcolta. A rendőrségnek egy cselédleány vallomása alapján sikerült két napon belül hét embert letartóztatnia, akit bünrészességgel gyanúsítanak. Köztük van az elrabolt asszony fia is, akit azzal vádolnak, hogy ő rendezte az elrablást, hogy zsaróval megszerezze anyja 200.000 dolláros vagyonát. A fiút halálbüntetés fenyegeti.

S C A L A

slágerfilmje
nagy sikerrel fut

A NÉGYES FOGAT

Magyarország ismét ad romániai zsidóknak beutazási vizumot

A magyar kormány néhány hónappal előtt rendeletet adott ki, amely szerint zsidó lású romániai állampolgároknak a magyar képviseleti hatóságok nem adhatnak beutazási vizumot. Az intézkedés következtében az é keltettek egyenesen a magyar belügyminisztériumtól kellett kérniük a beutazási vizumot pedig egy Magyarországon lakó állampolgár közvetítésével. Bucurestii jelentés szerint a mánia és Magyarországon között eddig fennálló vizumkorlátozás július 16-án megszűnik. A gyar kormány ugyanis most újabb rendeletet adott ki, amellyel visszavonta a romániai zsidó állampolgárokra vonatkozó rendeletét és úgy tározott, hogy a magyar képviseleti hatóságok a jövőben minden korlátozás nélkül kiadnak magyar vizumot. Lapunk szerkesztőségének hírével után távbeszélőn érdeklődött a kolvári magyar királyi konzulátusnál, ahonnan vonatkozólag az alábbi értesítést kapta:

— Eddig zsidó vallású állampolgárok kaphattak sem magyar, sem román vizumot. Most a két ország kormányja kölcsönösen tiltotta ezt a korlátozást. Ennélfogva július 16-án kezdve mindkét ország képviseleti hivatala akadálytalanul szolgáltatnak ki zsidóvallású állampolgároknak is vizumot.

Újabb utasítás az ingatlankönyvről

Bucurestiből jelentik: Az ingatlankönyvvel kapcsolatos újabb intézkedésekre vonatkozóan kik, hogy akik fürdőhelyre utaznak, lakhelyük országánál a 3-as számú törzslapon jelentik be idegen távozásukat, visszaérkezésüket pedig a számú törzslapon jelzik. Szolgáltatásukat az akadémia esetén a 2-es számú törzslapra kell bevezetni, a szolgáltatástól való kilépést pedig a számú fisán, két példányban.

Átszervezik a Semmitőszéket

Még egy tagozatot létesítenek és valamennyi szekciónak elhatárolt ítélkezési köre lesz

Bucurestiből jelentik: Iamandi Victor igazságügyi miniszter elkészítette a Semmitőszék átszervezéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet mindkét ház bizottságaihoz terjesztett elő. A tervezet részletesen megindokolja, hogy miért volt szükség a legfelsőbb bírói fórum átszervezésére.

Két legfontosabb intézkedése a törvénytervezetnek, hogy új fogalmazást adott a semmisségi pána-okoknak. A jelenleg érvényben lévő törvény semmisségi okként megemlíti a törvény hibás alkalmazását, ami nem eléggé jogi kifejezés. A Iamandi-féle javaslat ezt a fogalmat felbontja és helyette törvény megsértésének és a törvényes alap hiányának jogi fogalmát vezeti be.

Ancacsak eltörölte a hatalmi túllépés semmisségi panasz-otok és ezt is felbontva két új fogalmat alkotott: az alkotmányos hatalmi túllépést és a bírói hatásköri túllépést. Ezeket az asszony valamennyi semmisségi panasz-otok pontos jogi műnyelven szabályozta, hogy a gyakorlatban eddig felmerült kéteget teljesen kiküszöbölje.

A törvénytervezetnek az a szándéka, hogy a Semmitőszék megszervezéséről szóló törvényt össz-

hangba hozza az alkotmány vonatkozó szakaszaival és a II. Carol király büntetőtörvénykönyvvél.

Annak érdekében, hogy az eddig létező három tagozatot a munka túlságos megterhelése ne akadályozza rendes működésében, Iamandi igazságügyi miniszter egy negyedik tagozat felállítását tervezi. Mindegyik tagozatnak meg lesz határozva a saját külön hatásköre. Így az első tagozat ítélkezik a polgári ügyekben beadott, a második tagozat a büntető perekben, a katonai törvényszékek ítéletei ellen, az erdőfőrények alapján és a vámművekben beadott semmisségi panaszok tárgyában. A harmadik tagozat a kereskedelmi ügyekben, munkaszervezési perekben, valamint a bányajog alapján benyújtott felfolyamodványok tárgyában ítélkezik. Az ujonnan létesített negyedik tagozat az ingó és ingatlan követelések, biztosítási végrehajtás, foglalás és letiltási ügyekben, kisajátítási, közigazgatási perekben és a névváltoztatási kérelmek ellen beadott kontenzációk tárgyában hoz végleges döntést.

Tekintettel arra, hogy a törvényhozó testületek ülésszaka befejeződött, a törvénytervezetet törvényrendelet útján léptetik életbe. A törvény a javaslat szerint különben ez év szeptember 15-én lép életbe.

Tizenháromszoros tömeggyilkost tartóztattak le Amerikában

Egy magyar ember is van áldozatai között, akiket késsel feldarabolt

Clevelandből jelentik: A rendőrség hosszas nyomozás után letartóztattott egy Frank Doleshall nevű 52 éves kőművest, akit a fennálló bizonyítékok alapján joggal lehet gyanúsítani.

A múlt évben felfedezett tizenháromszoros tömeggyilkosság elkövetésével. Ed a 13 áldozatot kegyetlen embertelenséggel tették el láb alól, mindegyiküket ugyanegy ton feldarabolták.

Doleshall eddig mindössze egy Florence Kelly nevű asszony meggyilkolását ismerte felmondotta, hogy az asszony meghívta lakására, itt nézeteltérés, majd veszekedés támadt köztük amiatt, mert ő észrevette, hogy az asszony egy dolláros bankjegyet ki akar csempészni zsebéből. Ekkor előkapta disznóölő kését, amelyet mindig magánál hordott, de nem tudta, hogy meggyilkolja vele az asszonyt. Az asszony ekkor rátámadt és ő a dulakodás közepén agyonszúrta Florence Kellyt. A gyilkosság után holttestet feldarabolta, a törzset a fürdőkádba dobta, a fejét, karjait és lábait pedig két csomagba pakolva az Erie tóba vetette.

Frank Doleshall annak ellenére, hogy csak

ezt az egy gyilkosságot ismeri be, a többi 12 áldozat meggyilkolásával is vádolják, mert már bizonyítékok vannak a rendőrség kezében arról, hogy ezekkel is ismeretségben volt és kapcsolatot tartott fenn velük. Meggyilkolásuk körülményei is hasonlóak ahhoz, ahogyan Polilly asszonyt megölte.

Szerepel az áldozatok között egy Edward András nevű férfi is, akit 1935. szeptemberében találtak holtan egy fej- és karnélküli mindmáig ismeretlen női holttest mellett. Doleshall annyit már be is ismert, hogy Edward Andrásval kapcsolatban voltak és egy alkalommal össze is vették vele. Azt azonban tagadja, hogy meggyilkolta volna. Ugyancsak Doleshall gyanúsítja annak a férfinak a megölésével is, akiről a rendőrség a mai napig semmit sem tud és akit „tetovált tengerész” megjelöléssel tart nyilván.

Doleshallról egyébként megállapították, hogy

régebben vágóhídi munkás volt. Erről az időről egész gyűjteménye van a különböző késfajtákból, amelyekkel az állatokot ölték le. A kések iránt valami megmagyarázhatatlan vonalozással viseltetik és közülük egyet állandóan magánál hordoz.

költségvetési év első negyedében 32 milliárd lei volt a bevételek és kiadások összege

Több volt a bevétel, mint amennyit előirányoztak

Bucurestiből jelentik: Csütörtök este minisztertanács volt, amelyen Calinescu miniszterök és Constantinescu pénzügyminiszter ismertették a költségvetés végrehajtására fogasított intézkedéseiket és közölték, hogy a költségvetési év első negyedében 32 milliárd 228 millió 900 ezer lei volt a bevételek és kiadások összege.

A főleg a foganatosított katonai rendszabályokkal és azzal a ténnyel magyarázható, hogy nemzetközi helyzet következtében a gazdasági élet stagnált. Ami az állam bevételi lehetőségeit illeti, az első évnegyedben csodálatos módon az a teljesítmény felel meg a legutóbbi öt esztendő átlagos teljesítményét és a költségvetéssel való gazdálkodás azt eredményezte, hogy ebben a három hónapban a kiadási tételek 4 százalékát sikerült megtakarítani. A bevételi többlet nem adótetelekből, vagyis jobban fordva az adóhátralékok behajtásából keletkezett, mint az előző években. A bevételi többlet a fogyasztási illetékek, a bélyegilletékek, a tárgalmi adó illetékek és a vámilletékek behajtásának alaposabb keresztülviteléből származott. Elkerültük az új adónemek bevezetését

és csupán a körülmények általi megszabott fegyverkezésre teremtettünk alapot. Április hónapban 2 milliárd 144 millió leit, májusban 2 milliárd 663 millió, májusban 490 millió, júniusban 505 millió leit fordítottunk nemzetvédelemre, a haditengerészet és a légiflotta fejlesztésére pedig áprilisban 144 millió, májusban 155 millió és júniusban 196 millió leit adtunk ki. Előzőekben történt meg, hogy a költségvetési előirányzat végrehajtásánál 1.4 százalékkal nagyobb bevételt értünk el, mint amennyit előirányoztunk. A továbbiakban is ügyelnünk kell arra, hogy

a nemzetvédelem fejlesztése ne szenvedjen hiányt,

mert ez az ország lakosságának osztatlan érdek. Igénybe kell vennünk a nemzet minden gazdasági erejét és az összes pénzügyi szempontok figyelembevételével újabb bevételi forrásokra kell szert tennünk.

A minisztertanács ezután a pénzügyminiszter előterjesztésére elhatározta, hogy rendkívüli hiteleket csakis nemzetvédelmi célokra lehet nyitni.

A bűnügyi regényíró bűnügye

Londonból írják: A leghíresebb kémtörténetek írója, aki regényeiben nem egy fantasztikus „rejtélyt” oldott meg, maga is rejtélyes ügy középpontjába került: E. Phillips Oppenheim a minap tért vissza a francia Rivieráról és rövid idő múlva megállapította, hogyha nem is kémek, legalább is furfangos szélhámosok hálójába került. Azonnal a Scotland Yardhoz fordult segítségért. Megállapították, hogy Oppenheimet rövid idővel ezelőtt már családok hálozták be egy izben. Most Guernseyben lévő házat rabolták ki. Könyvtárából elvittek néhány első kiadású értékes könyvet, kéziratot és más értékeket. Májusban Oppenheim felfedezte, hogy valaki nevét hamisította egy háromjegyű számról szóló csekkre és néhány nappal később nyolcszáz font gyémántgyűrűt rendelt. Oppenheim a detektívek előtt kijelentette:

— Bizonyos, hogy ugyanaz az ember rabolta ki a házamat, aki a csekket hamisította és a gyűrűket rendelte. Gyanakodom is ki lehet, de eltűnt és nem tudom kinyomozni. A veszteségem értéke tetemes. A legnagyobb baj, hogy az igazalom miatt kénytelen voltam abbahagyni a munkát. Ez először történik velem ötven év óta. (Oppenheim 72 éves.)

A Scotland Yard mindent elkövet, hogy a bűnügyi regényíró bűnügyét minél hamarabb felderítse.

Lengyelország 5 millió font kölcsönt kap

A Financial News jelentése szerint Lengyelország kiviteli lehetőségének biztosítására 5 millió font hitelt kapott. Nagybritannia Jugoszláviának és Bulgáriának is nyújt kisebb kölcsönt kivitelük megkönnyítésére.

RIVOLI

a nagyfilmek mozija

Ma egy rendkívül szenzációs film bemutatója:

Bill Gazon

hős alakja WILD BILL

Buffalo Bill

a polgárháború egyik hőse és az utolsó háború a vörösbőrűek ellen

Bill Gazon

Egyes epizódok újrabejáradése

Bill Gazon

Jelenetek telve meglepetésekkel és rendkívüli nagy küzdelmek a fehérek és indiánok között
Paramount-híradó: a YANKEE CLIPPER ANGLIÁBAN és a SPÖLETOI HERCEG ESKÜVŐJE.

Délután 3 órakor Lei 17:

RAPSZÓDIA

Fejfájás, migrén, hűlés - eseteiben

ANTINEURALGIC

JAWOL

3 TABLETTAT TARTALMAZÓ DOBOZÓ
GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

Történiük említés a boszorkányokról, amelyek mégis vannak!

Gyermekkorunkban ők népesítették be fantáziánkat; féltünk tőlük, de szerettük, tiszteltük is őket és alig vártuk, hogy a mesék könyvek színes lapjai kösött újból találkozassunk velük. A tűzokádó, sokfejú sárkányok, a boszorkányok, anyókák, szipirtók és megrontó varázslók, a jóságos és szelíd tündérek, a földalatti titkos országban, aranyfalak és csillgó-villogó drágakövek közt kopácsoló manók, — mind meghitt társaink voltak és tanui a nyiladozó öntudat és a világot, életet sóvárgó lelkünk mélyén lefolyó kibontakozásnak.

De hát most nem lélektani akvarellekkel szándékozom foglalkozni, hanem néhány érdekes példán kimutatom azt, hogy nem lehet az emberi képzeletnek olyan merész alakja, öntvénye és színezése, aminek a konkrét valóságban ne találók meg a szinte tökéletes megfelelőjét. Minden monda- és meselény valóban létezett vagy létezik és éppen a modern tudomány világánál láthatjuk be ezt legmeggyőzőbben.

Mindnyájan tudjuk, hogy a sárkányoknak megfelelően a csodás történelem előtti korszak nagy hüllői, a hátborzongató méretű és külsejű saurosok. Ezek az ősemlekek bugyborékolnak fel a népképelemben, a legszívesebb mesék hőforrásaiban. Általában a legtöbb ember ellenszenve és irítozása a hidegvérűekkel szemben érthetővé teszi megkülönböztetett helyzetüket a mesékben: beszélő kigyók, mint elvarázsolt királyfiak, csodálatos békák, a halak birodalma és a hablányok, hálás pillantású gyilkos, stb. De legérdekesebbek mégis az emberi alakok; különösen akkor, ha ismerjük lélektani és orvosi hátterüket. S ilyen szempontból idéztem fel a következőkben a leghíresebb monda- és meselényeket.

A TERMÉSZET TEVEDÉSEI

A kőbontannak egyik legérdekesebb és a laikus számára legirtózatosabb fejezete az, amely a torzszülöttekkel foglalkozik. Teratológia a tudományos neve. Egészen csodálatos valami, hogy az ébrén fejlődés egy bizonyos szakában eddig még nem minden körülményeiben tisztázott módon és okok folytán törés áll be, aminek az eredménye a részleges (nyulajk, farkastorok, hasított gerinc, stb.) vagy teljes, illetve többszörös torzalakulat. A „torz” fogalma a tudományban azonban nemcsak az alaki eltérésekre vonatkozik. Az eltérés megnyilvánulhat a szerv vagy az egész szervezet nagyságában, átlagos méreteket fitymáló rendkívüli ségében, a szervek elhelyezkedésében (pl. jobboldalt a szív, baloldalt a vaskbél, rekeszsérven át a tüdőbe nyomuló belek, stb.), de meg a szövethüvely és a vér vegyi viselkedésében is. Ilyen pl. az u. n. vérzékenység (hemofília), az a „betegség” (helyesebben rendkívüli állapot), amelynél hiányzik vagy csökkent a vér elvadásztató képessége és így a terhelt egyén a legkisebb sebzés nyomán (foghúzás, kisebb sérülések, stb.) is elvérzhet. A szembeötlő, visszatartottabb eltéréseket felmutató egyéneket szörnyűszülötteknek, monstrumoknak szokás nevezni.

A torzszülöttek és torzképződmények fejlődésének megközlésével az u. n. fejlődési mechanika foglalkozik. E fiatal tudományágának (megalapítója Roux) sikerült is állatokon kísérletileg létrehozni a torzmagzatok képződését. A fejlődésnek korai stádiumában alkalmazott vegyi s erőművi ingerek megváltoztatják a fejlődés rendes menetét és különböző változatokat eredményezhetnek. Ha két békaporonty n hasmetszést eiltünk és azüstárral egymáshoz rögzítjük őket akkor azok egymással összenőnek és kettős békát képeznek. Ugyanígy lé-

tesíthetünk mesterségesen fejükkel egybenőtt békákat, stb.

Érdekesek a hasítási kísérletek is. Spemann pl. hajszállal erős lefűződést létesített tritonpetéken és így mesterségesen kettős torzokat produkált. Driesch, Wilson, Baillon, J. Loeb, Werber és mások vegyi anyagok alkalmazása útján idézték fel a legkülönbözőbb torzképződményeket. Mindeme felderítő kísérletek ellenére azonban az emberi torzszülöttek keletkezésére vonatkozólag még jóformán semmit sem tudunk — legalább is az oki tényezőket kétségtelenül megállapítani nem lehet.

HANY ISTÓK

A leghíresebb és valódi mivoltában még ma is a legmegfejtetlenebb, orvosilag érdekes mondaalak. A vele kapcsolatos történelmi tények a következők: 1749 március 15-én a Hanságban (az Oslitól északra fekvő Királyhágóban) halászsombok egy különös szörnyet fogtak el; emberformájú lény volt, akinek testét halpikkely fedte, kéz és lábujjai között pedig uszohártya feszült. Beszélni nem tudott, csak artikuláltan hangokat hallatott. Egy évig Kapuvárot tartották (az Esterházy-kastélyban ma is megtekinthető a képe), meg is keresztelték. Azután egyszer csak eltűnt (a legenda sok részletet sorol fel az eltűnés körülményeiről) és azóta nyoma veszett. Haldas éjeken babonás halászok itt-ott feltűnni látták, üvöltő hangját is hallották — de ez valószínűleg csak a képzelet játéka lehetett.

Jókai ezt írja róla a Névtelen várban: „a kortársak leírása szerint iszonyu tömört, gömbölyű fejú, hosszú füli, széles száju alak volt, kéz- és lábujjai szokatlanul hosszúak, bőre halhéhoz hasonló, merev; csak sirása árulta el, hogy ember”. Mit szól már most a tudomány ehhez?

Az előző pontban összefoglalt „szörnyűszülöttek” kívül akadnak olyanok is, akiknél a bőr fejlődési rendellenessége képezi mentsruozításuk okát. Az ihtiózis congenita nevű „betegség” lényege abban áll, hogy a magzat bőre halpikkelyszerűen megvastagodott és barázdált. Rendkívül érdekes tény, hogy a túltengő szaruréteg (mert ez az ural-

Boszorkányokról, amelyek vannak

A természettudományos ismeretekben járatlan ember ma is gyanakodva nézi azokat a nőket, akik bajusszal, szakállal, esetleg — ne adj Isten — öszszenőtt szemöldökkel ékeskednek és riadtan fordítja el tekintetét a Bazedovostól, ha annak történesen kifejezettebb az egoftalmusza (a szemgolyók kidülledése).

Tudjuk a történelemből, hogy — eltekintve a rágalmi hadjáratok révén boszorkányperbe fogott szerencsétlenektől — általában a megbélyegző külső, a koszorkányszigmák képeztek alapját annak a tömörked hajmeresztő kegyetlenkedésnek, amelynek betetőzése a máglyahalál volt. Sztigmák, megkülönböztető jelek pedig többnyire belsőszekréciós zavarokból, hormon-asszimmetriákból keletkeznek.

Kétségtelen, hogy a boszorkányszigmák a mai tudomány állása szerint is lelki abnormitással járnak igen gyakran együtt. Már Lombroso is utalt erre. Ilyen „áruló” jelek, esetleg elméleti fogvatékoságra vagy betegsége utaló szigmák pl.: az arc aszimmetriája, a kononya aránytalansága, a fogak és a fülek alaki és fejlődési rendellenességei, a szörzet és a hajzat szokatlan elosztása, stb. De mindezek belsőszekréciós problémák is. A „boszorkánytan” tehát tulajdonképpen a hormonok szám-

kódó anatómiai elváltozás) egész sajátos és viszonylag összetett, azaz különböző a normális ember szaru anyagi minőségétől.

Hany Istók esetében valószínű, hogy ilyen titóizról volt szó. A rút és visszataszító gyermek egyszerű szülei bizonyára rejtőgettek, esetleg is tették a Fertő-tó nádasai közé — ez feltehetően elvadult, megszokta a vízi életet és mikor ráláttak, már elfajult emberállatot letek; a bőr a földéjsz rendellenességén kívül bizonyára értelmi gyatékosság is segítette a különös „kétéltű” nyomatot gerjesztő alakjának a csufságát és groteszségét fokozni.

ÓRIÁSOK ÉS TÖRPEK

A mérőföldeket lépő, időtlen szörnyek és a guba-ernyők, bozótok és csillámló kövek árnyékában fűtörzsek között tipegő manók csak megnyújtott és zsugorítottai a valóban létező óriás- és törpés nem is ritka alakjainak.

Az óriásnövés lehet világra hozott. Tudomány neve: makroszómia. Az „óriáság” kiterjedhet egész testre vagy annak csupán egyes részleteire. Kétségtelen, hogy nehéz határ vonni a normális az óriásnövés között. Európai viszonylatban általában a két (2) méteren felüli magasságot óriásnének nevezük. De ez természetesen csak relatív érték, hiszen vannak óriásnövésű fajok és vannak törpe fajok is (Afrika belsejében pl.).

Az óriásoknak általában aránytalanul hosszú lábaik vannak, bár található arányos fejlettségű, sóvértágu óriás is.

Világra hozott alakján kívül létrejöhet az óriásnövés később is, különösen a serdülés korában. Nőnően jellemző az a gyalapi mirigy (hipofízis) között működésének következményeként jelentkező óriásnövés. Ezt a tudomány akromegáliának hívja. Jellemző rá az arcvonások durvasága, továbbá test kiálló részeinek eseten megnagyobboldása.

Az a gyalapi mirigy elülső lebenyének sorvsa vagy csökkenése ellenkezőleg törpeped eredményez. A törpepedésnek is két fő oka lehet. A valódi törpesség (nanoszómia, mikroszómia) eseten megkülönböztetendő a csontnövekedés csontfejlődés hibáiból eredő törpéségtől. Általában az egy (1) méteren aluli embereket nevezük péknek. A test feltűnő kicsinségén kívül az ilyen egyedeken más rendellenesség nem szokott megkenni. A test arányai lehetnek a felnőtt kor megfelelőek vagy gyermeki típusúak. A törpék étvágyúak, mert anyagcserejük intenzív.

KIK IS AZOK A TUNDÉREK?

Eltekintve a bevezetőleg vázolt lélektani tésztől és a tündérek fogalmi keletkezésének impresszióitól, — elég jól megfoghatjuk, orbiológiai szempontból tekintve, ködbeburkolt a jukat, Tündér természetesen csak nő lehet. Vszínüleg a sápadt, vérszegény, idegileg gyenge, rékeny, tuberkulotikus, valóban „könnyen elűi igen gyenge szákkal az árnyékvilághoz lánalakok a tündérek. Jóságosak. De ez a jóság kámb gyengeség, mint érény. Sokan érzélgés és emlegetnek és oly sokszor látjuk az életben, h bizonyos emberek „jósága” nem egyéb ideggyengeségnél, hiányos ellenállóképességénél, sőt érénykorlátoltaságnál.

Az orvostudomány az alakot tanában említi az u. n. aszténiás, gyenge alkotót. Jelle ezekre a vékony csontozat, a pettyhűdt izomzat, a lazasága, a sülydedtsége, a lógó has, a vánvesék, továbbá a lapos, u. n. „tűdősveses” mell a legalsó bordák rendellenességei, tüdőbetegségek való hajlam, stb. Ezek a légies, sokszor szinte látszó bőri, sápadt, sovány alakok — a tüdővénök — felelnek meg külső szerint leginkább a sebéli jóasszonyoknak, a csodatevő és segítő déreknek.

Májára irandó. Mert, ha lélektanilag is vesszük a boszorkány fogalmát és magunk elé idézzük a tény, hogy a boszorkányok a mesékben kívül nélkül öreg asszonyok, anyókák, agyarral és nölcsökkel, vörös szemmel és hajlott háttal, a csup pappal, akkor is megértjük a hormonok szerepét: az öregedést is hormon-diszharmonia jelzi, ami minden esetben visszahat a lelkül is. Itt tehát a test és lélek érintkezési felület problémájára tapintunk a hormonközegben. A k együttjár: csuf megjelenés, hormonok által előzött torzulás és gonoszság, irigység, önzés, a giasság.

A boszorkánysággért legfeljebb mirigyek ivarmirigyeken kívül a pajzsmirigy, az a gyal mirigy és a szórzeteloslás szempontjából oly fontos mellékvese.

Tekintve a hormonok óriási hatását a lelki re, továbbá a csuf külső emberkerülésre és mo vaságra hangoló terhet, különösen a szép nem érthető, ha a „boszorkány” megjelenésben köve zeteséget is látunk. Tehát: vannak boszorkány Ez különben Könnyes Kálmán megállapítása nére és a tudomány részrehajlása előtt is sokan lották már...

Lengő fészkek

...a csöndes, árnyas erdőt,
...állók egy-egy lombos fa alatt:
...keresem a kicsiny lengő fészket,
...egy boldogan éneklő madarat.

...napfényes kedv, gondtalan imádság,
...hűség zeng a lomb között,
...lelkét úgy megkapja egy percre,
...szítja a kavargó bús ködöt.

...mit kapott ez? csak a lengő fészket,
...s a vihar szétzavar,
...út kapott az ember?
...napfényt szent álmaival.

...pott még? Isten forró csókját,
...új életet ígért,
...madárka szebben mond érte hálát,
...fészkek, s a röpke piciny életért.

TÖRÖK ILONKA

Autóbaleset érte Dohnányi Ernő családját

A művész felesége megsérült
...lapestről jelentik: Könnyen végzetessé
...autóbaleset érte Budapestén Dohnányi
...lághírű zongoraművészt és családját.
...szerencsétlenség aránylag szerencsésen
...mert ennek következtében csak Doh-
...nányi Ernőné könnyebben és barátinője vala-
...nyosabban sérült meg. Az ügy előzmé-
...rint Dohnányi Ernő fia, Dohnányi Má-
...nagy az elmúlt hét végén egy teljesen új
...kocsit vett és az elmúlt napon meghív-
...t, valamint a náluk vendégségben lakó
...in Cecilia úriasszonyt egy kis sétako-
...sra. Az előkelő társaság sofőrrel indult
...hegyekbe sétakocsikázásra, majd ké-
...tasítást adtak a sofőrnek, hogy hajtson
...ba. A kocsni nagy sebességgel haladt az
...a Városmajor-uca egyik kereszteződés-
...zembetalálkozott egy ugyancsak nagy
...ggel haladó katonai autóval. Az összeütkö-
...elkerülhetetlen volt és
...a két autó egymásnak szaladt
...set következtében csupán Langbein Ceci-
...ült meg komolyabban, aki agyrázkódást
...dett és szanatóriumba szállították. Meg-
...Dohnányi Ernőné is, akinek jobbszemhéja
...fel. Az autó teljesen megrongálódott.
...es, hogy Dohnányi Mátyás másnap akar-
...osítani autóját.

Times nagy cikkben ismerteti a dobrudzsai kérdést

A nagy angol lap Románia területi séríthetlenségéről egy történetíró, egy publicista és Costachescu levelei

Londonból jelentik: A bolgár sajtó és bol-
...revizionista kampánnyal kapcsolatban a
...es" három érdekes levelet közöl, amelyek
...ben megsemmisítik a bolgár indoklásokat.
...sító levelet Sir Charles Pertrie, a nagy tör-
...tudós jegyzi, amelyben idézetekkel és hi-
...os dokumentumokkal igazolja, hogy
...lgária állandóan visszautasította azokat
...könyvitéseket, amelyeket az Egei tenger-
...való kijutása érdekében kilátásba helyez-
...tek számára.
...lásodik levelet Edward Abach közírő írta
...és abban határozott formában kijelenti,
...y Románia részéről időszerűtlen bármilyen
...leti engedmény. Angliának a béke fenntar-
...ra vonatkozó törekvését nem lehet Romá-
...szempontjából a határok megváltoztatásá-
...alapozni. A közvélemény annyira egységes
...mán nép által lakott határainak megvéde-
...em, hogy
...gyetlen kormány sem fogadhatná el az
...ilyen alapon való tárgyalást.
...ánjuk-e mi, — teszi fel a kérdést Abach
...hogy felbátorítsuk azokat a mozgalmakat,
...melyek aláaknázzák Romániát, hogy ezáltal
...hívóltuk ezt az országot a nyugati demokra-
...hatalmakhoz?
...A harmadik levelet G. Costachescu ír-
...t aki az "összrománságnak" Dobrudzsa és
...adilatere vonatkozó véleményét képviseli.

A lap rámutat arra, hogy Dobrudzsa olyan te-
...ületnek a része, amelyet a román nép ősei
...laktak és
...ezen területnek Romániához való csatolása
...nem egyéb, mint a régi jogokba való visz-
...helyezés,
...amely jogot az 1877-78 évi háborúban vér által
...szerezték meg, amikor a bolgárok is elnyerték
...függetlenségüket. Egy cselszövevény által a
...berlini kongresszuson Dobrudzsát természetes
...határai nélkül csatolta Romániához és ennek
...a hibának kiküszöbölése végett 1912-ben a ro-
...mánok és bolgárok barátságos szellemű tár-
...gyalásokat folytattak, úgyhogy 1913-ban a két
...ország között elvi megegyezés jött létre. Oda
...akarták letelepíteni a Macedóniában lakó ro-
...mánságot. A letelepítés az 1878 évi háborúban

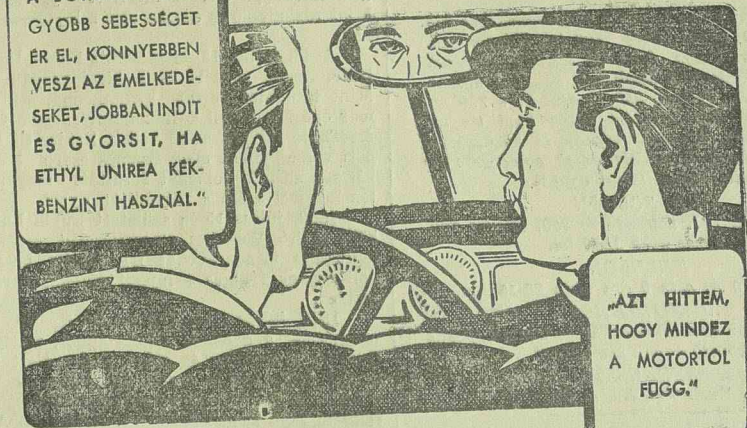
Roosevelt elnök támogatja XII. Pius pápa békeakcióját

Rómából jelentik: Megbízható vatikáni kö-
...rökből az a hír terjedt el, hogy Cioecnani wa-
...shingtoni pápai nuncius, aki a napokban vissza-
...tért Rómába, a vatikáni államtitkárság átadta
...Roosevelt elnöknek a Szentatyához intézett üze-
...netét, amelyben az Egyesült Államok elnöke ar-

ról biztosítja XII. Pius pápát, hogy a legna-
...gyobb rokonszenvenvel kíséri a Vatikán békeak-
...cióját és hangsúlyozza, hogy kizárólag a római
...katolikus egyház erkölcsi magasztalan álló kez-
...deményezés biztosíthat sikert egy ilyen béke-
...akciónak.

AZ EGÉSZ VILÁG MEGGYÖZÖDÖTT

„BIZTOSITHATOM,
HOGY MEGSZÖNNEK
A LOKÉSEK, NA-
GYOBB SEBESSÉGET
ÉR EL, KONNYEBBEN
YESZI AZ EMELKEDE-
SEKET, JOBBAN INDIT
ÉS GYORSIT, HA
ETHYL UNIREA KÉK-
BENZINT HASZNÁL.”

„AZT HITTEM,
HOGY MINDEZ
A MOTORTÓL
FÜGG.”

az Ethyl Unirea Kék Benzin felsőbbren-
dűségéről, amely a modern magas nyomású
motor IDEÁLIS ÜZEMANYAGA

Mindazok, akik kezdetben tamáskodtak, MA AZ
ETHYL UNIREA KÉK BENZINT HASZNÁLJÁK, miután
meggyőződtek olyan üzemanyag szükségességéről, ame-
lyet olyan kiváló nyersolajból készítenek olyan modern
desztillációval, amilyent az Unirea Társaság labora-
toriumaiban használnak.

Az Unirea Társaság
készítményeit, az Ethyl
Unirea Kék Benzint és
az új Luboil-t a vállalat
rendkívül előzékeny
tisztviselői az Unirea
125 tölteállomásán
árujják.

**Ethyl UNIREA
KÉK Benzin UNIREA**

résztvett veteránok, az Erdélyből emigrált ro-
mánok és macedorománok beköltöztetésével
megkezdődött.

A világháború után az 1914-19 között har-
colt veteránokat is ide telepítették.

A bolgárok csupán 24-34 százalékát alkották
a lakosságnak. Bulgária egy 20 milliós ország,
nak, amelynek 122 ezer négyzetmérföld Hinter-
landja van, a tengerpartját akarja megrövidí-
teni, ugyanakor neki 6 millió lakosa, 39 ezer
négyzet mérföld területe és

egy hosszú tengerpartja van, ahol két ki-
kötő van.

Ilyen módon katonailag veszélyeztetni Romániá-
nak azt a kikötőjét, amely életkérdést jelent
számára. A román nép nem tekinti barátoknak
azt, aki bár egy négyzetcentiméternyi terület
átengedését is javasolná, mert a békét nem te-
rületi engedményekkel akarja megvásárolni.

A továbbiakban Costachescu azt írja, hogy
az az angol herceg, aki Románia királynéja
volt, úgy kívánta, hogy

szívét az általa Balciaban emelt kápolnába
helyezzék örök nyugalomra.

Ezáltal azt a kötelezést róttá a román nép-
re, hogy ezt a területet határain belül meg-
őrizze.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Megfiosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre úr.

Lippafüredi emlék

Popa Miklós igazgatónak ajánlom

Lippafüred, Bánság gyöngye,
Árnyas erdő ölen,
Körülöttem fák zöld sora,
Kék ég borul fölém,
Utak mentén, mint szép himzés
Ezer tarka virág,
Ki itt járhat fel-felsőhajt:
Ó, be szép a világ!

Lippafüred, Bánság gyöngye,
Pihen itt test, s lélek,
Madársereg hangversenyez,
Nincs bájosabb ének,
Fecske trilláz, rigó fütyönt,
Fürge harkály ácsul,
Kakuk számol életvet,
Szarka cserreg távol.

Lippafüred, Bánság gyöngye,
Vized legjobb ital,
Ki ezt issza nem öregszik,
Örökké fiatal,
Idegem és szívem erős
És nem szürkül fürtöm,
Gyógyforrásod gyöngyözőben,
Dús vízében fürdőz.

Lippafüred, Bánság gyöngye,
Egészségnek vára,
Ki itt üdül, semmi bajtól
Nem lesz többé kára,
Levegője balzsam-illat,
Vize életnekár,
Ki ide jön, soha nem lesz
Gyöngye és beteg már.

Lippafüred, Bánság gyöngye,
Boldogságnak fészke,
Medencében lubickoljat
A vidámság népe,
Terraszodon víg lakomák,
Szól a zene, nóta,
Pattog a tánc, kacag a kedv,
És nevet a móka.

Lippafüred, Bánság gyöngye,
Csendes nyári estén
Fenyveseid alatt járok,
A kavicsos megyén,
Vendéglőzaj messziről zsong,
Alszik minden madár,
Utat mutat a villanyfény,
S a Szentjános-bogár.

KORÓ PAL.

— **IDŐJÁRASJELENTÉS:** Változó felhőzet, gyöngye szél és helyi esők lehetségesek. A hőmérséklet általában emelkedik.

— **Tilea, londoni követ** résztvett az udvari fogadáson. Londonból jelentik: Szerdán nagyarányú fogadás volt a Buckingham palotában, amelyre meghívást kapott a londoni diplomáciai testület valamennyi tagja. A fogadáson Romániát Tilea követ és Dumitrescu katonai attasé képviselték.

— **SZOMBATON LESZNEK AZ ISKOLAI STRAJER NAPOK.** Bucurestiből jelentik: A közoktatásiügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az új iskolai évben a hetenkint megtartandó strajer-napokat csütörtökről szombatra teszik át,

Julius 15
Szombat
Henrik

1906. július 15-én született Rembrandt Harmens van Rijn halhatatlan holland festő. Hatvan három évig élt. Számos bibliai tárgyú festményt alkotott. Ezenkívül sok arcképet és a mindennapi életből merített jeleneteket festett. Mint rendező is egyike volt a legtehetségesebbeknek.

1844. július 15-én született Baján Dömötör Pál költő. Jogot végzett és a bírói pályán működött. Mint táblabíró ment nyugalmába. Mint költőnek már egészen fiatal korában ismert neve volt. Mélyérzésű és szívhez szóló volt a lírája. Öt kötet eredeti verse jelent meg. Számos szerb költő műveivel sok szép költeményt fordított magyarra. Költeményeivel számos pályadíjat nyert.

1862. július 15-én született Fulda Lajos német költő és író. Verseket, elbeszéléseket, regényeket, de leginkább szindarabokat írt. Kiváló műfordító is volt és sok francia színpadi munkát fordított németre.

1870. július 15-én fedezte fel Ruffiny Jenő bányamérnök a dobsinai jégbarlangot, amelybe Láng Gusztáv főhadnagy és Méga Endre tisztviselő társaságában szállott le. A dobsinai jégbarlang egyike a világ legnagyobb jégbarlangjainak. Belsejének jégfelülete több mint hétezer négyzetméter. A jégbarlangban 125.000 köbméter jég van, amelynek súlya több egy millió mázsánál. A jégbarlangnak számos szebbnél-szebb csarnoka és folyosója van.

DIANA

az izmok edzésére

— **A prágai mozikban tüntetnek a német filmek ellen.** Prágából jelentik: A Havas ügynökség értesítése szerint a cseh belügyminisztérium megtiltotta a szükséges intézkedéseket, hogy gátat vessen a filmszínházakban egyre jobban terjedő németellenes tüntetéseknek, minden olyan esetben, amikor német film kerül a közönség elé. A rendelkezés értelmében a filmszínház tulajdonosának tüntetés esetén felebe kell hagyni az előadást, ki kell szolgáltatni a tüntetések kezdeményezőit, mert különben a filmszínházat becsukják.

— **FIATAL TISZTVISELŐ HALÁLA.** Stoian Constantin huszonhét éves tisztviselőt Buzián, a lakásában holtan találták. Az orvosi megállapítás szerint halálát szívszélhűdés okozta.

— **Nicodim pátriárka egy havi fizetését ajánlotta fel a tunsági román templom részére.** Bucurestiből jelentik: Serban földművelésügyi államtitkár kezdeményezésére, amely arra irányul, hogy Tunsádon görögkeleti templomot létesítsenek, Nicodim pátriárka egy havi fizetését, 35 ezer leit a templomépítési mozgalom javára felajánlotta.

— **UJABB ADOMÁNYOK A NEMZETVEDELMI ALAPRA.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara lelkes hangú felhívására újabban a következő cégek adtak nagyobb összeget a nemzetvédelmi alapra: Phobus villamossági cég és alkalmazottai 12.350 lei, Progres cérgyár 30.000 lei.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA:

Szombaton, július 15-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszerár.

A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalts gyógyszerár és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerár

A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerár

A IV. kerületben a Bratianu utcában levő Diana gyógyszerár

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozzi

M Ū S O R:

SZOMBAT, JULIUS 15.

AFOLLÓ: Reggeli kettesben (angol film), A tetszési csempések (angol film)
CAPITOL: A halálugrás (német film),
RIVOLI: Bill Gazon (angol film)
SCALA: A négyes fogat (angol film)

— **ELHUNYT COSTACHESCU VOI NISZTER.** Bucurestiből jelentik: Iasiból jelentés szerint Costachescu Nicolae volt

— **GYERMEKSZÉPSÉGVERSENY A KERTBEN.** Az Ujságírócéh nagyszabású partyja szombaton délután öt órakor kezd kizárólagos hangjai után Conciatu Ianc megnyitó beszédet mond és üdvözlő a megjelöléseket, majd kezdetét veszi a gyermekszépségverseny. Ezen benevezési díj nincsen, egytől öt éves gyermek résztvehet és szép nyer, míg a fényképek a mozik műsorán és folyóiratok hasábjain jelennek meg. Utána illuzionista művész mutatványai következnek. Behatított majmokban gyönyörködhetik a közönség és lesz és végeztül pannyívon láthatnak a gyermekek. A beléptídj összesen hatástügyi miniszter és a szenátus volt elnöke, meghalt.

— **Végleges formába öntötték a I szerb megegyezést.** Belgrádból jelentik: Kovács miniszterelnök csütörtökön újból között Macsekkel Rosics fűrdőn. A min elnök a találkozás után Bledben Korosei Kulanov mohamedán vezérrel találkozott. B grádban arról beszélnek, hogy csütörtöki leges formába öntötték a szerb-horvát meg zés szövegét és azt még a régens elutasítás nyilvánosságra hozzák.

— **HIRTELEN HALÁL A SZŐL** Kliegl Ferenc ötvenhárom éves billédi sz szolgálata közben összeesett és meghalt. szívszélhűdés okozta.

— **VESZETT KUTYA HARAPASA.** Lajos, rónái tanszergyáros kutyája megves a család több tagját megharapta. A környez tagjának Kolozsvárra kellett utazni a Past tételbe oltásra.

— **Motorvezetők engedélyének iaton tamozása.** Bucurestiből jelentik: Valan motorvezető tartozik engedélyt az ill hadkiegészítő parancsnokságon augusztus láttamoztatni.

— **ELENKUL BÚZIÁSON A FÜRD ZÓN.** Beszámoltunk azokról a nagyszerű z zásokról, amelyek Búziásfűrdőn szombaton fogadják. Ma már élénken zajlik a fűrdőszé naponta nagy számban érkeznek újabb és újal dövéndégek. Az igazgatóság az Acél-fűrdőn év előtt történt modernizálása után most a P fűrdőt is teljesen restaurálta és bőkezűen gond ott a közönség kényelméről. A híres búziási merőben új köntöst nyert és virággyalai, me nvas fasorai között a fűrdővendégek szívesen nak.

— **Külföldi propaganda gyanúja mia tartóztatták Párisban a Temps és a I egy-egy munkatársát.** Párisból jelentik: tonai hatóságok külföldi propaganda gy miatt letartóztatták a félhivatalos Temps bert nevű szerkesztőjét és a Figaro című kiadóhivatalának Scorier nevű tisztviselőj két letartóztatás nagy feltűnést keltett a cia fővárosban. Mindkét lap mai számaiba viden közli, hogy nem volt tudomásuk a letartóztatott tiltott tevékenységéről. A tonal ügyesség kiadott jelentés szerin örízetbe vett újságírók, az állam biztonsá len irányuló tevékenykedést folytattak és földről pénzt fogadtak el. Néhány lap azt hogy a két letartóztatott beismertő vallc tett.

— **SZERKESZTŐI ÜZENETEK.** Eri dőlnek. A Temesi Ujságírócéh mai estén a mekszépségversenyre benevezési díj nincsen. gardenparty nemcsak a Lloyd-kertben, hane Unió-klub helyiségében is lesz, mely vele szo dcs. A válaszfal, mely kerítésből állott erre a telyre elkerül és így valóban elfér ott három ember.

Gyermekszépségverseny lesz július 15-én

A temesi újságírócéh gardenpartyja ünnepélyes megnyitója szombaton után 5 órakor van! A megnyitó után gyermekszépségverseny kezdődik, melyen legszebb, 1-től 5 éves gyermekek díjban részesülnek. A gyermekek részé ponnilovokról és egyéb szórakozásról gondoskodik a rendezőség. A gardenpa színhelye a Lloyd-kert!

— Regényünk közlése anyagtorlódás miatt a lap számunkból kimaradt.

— Zsebkéssel párbajt vívtak a lány miatt mindketten meghaltak. Szatmárról jelentik: Tira György és Rostos György bikszádi lakó-gyermekkoruk óta pajtási viszonyban éltek egymással. Egy és ugyanazon leányba voltak szerelmesek és ezért elhatározták, hogy valamelyiküknek meg kell halni. Zsebkéssel vívtak párbajt és egy óráig tartó küzdelem után mindkét holtan maradt a helyszínen.

— Ötös ikrek születtek Mexikóban. Az Uni-veal Grafico jelentése szerint a tabasci államban Obregon városában egy újszülött feleségének ötös ikrei születtek. Az ikrek közül három fiú, kettő leány, valamennyien jól érzik magukat, ellenben az anya állapotát aggasztó.

(—) AZ OLASZ EST. Az Újszülöttéi mai estében a szerb ifjúsági kör híres mandolin zenekara iséri az olasz számokat. A zenekart Ostoici Tira és Donceff karmesterek vezetik. Az olasz számokat Tejnora Gitta, Szabó Bözsi, Dóczy Katona Berta és Franyó Lola éneklék. Schütz József orvos, a nagyhírű tenorista a Solomiot dli. Franyó Lola eredeti olasz táncszámot lejt el. Az estélyre a Lloyd-kertet még sohasem látható módon feldíszítik és rafinált világítási trükkök, lámpionok, szerpentinek és reflektorok, valamint a kilivilgított, reflektorfényben fürdő Bega park meg a velencei estély hangulatát. A mandolin zenekar a Bega-parton is énekel és miatt a köztudomásúlag a gondolában, vagy a kétszemélyes felvirágot csónakokban sikklik a Bega hullámain, tüntetésben gyönyörködhetik. A beléptidj mindössze 10 le.

— A magyarországi némettség vezérének a nyoma tragikus körülmények között meghalt. Budapestről jelentik: Kuschbach Ferenc dr. mert ügyvédnek, a magyarországi német kisebbség egyik vezető egyéniségének, Bleye kab, volt miniszter vejének, tizenegy éves Ertrud nevű leánya tragikus körülmények között meghalt. Kuschbachék, mint minden nyáron, idén is Dunaharaszton levő villájukban maradtak. Az ügyvéd feleségével együtt csütörtökön Budapestre utazott és a kisleány a utatani órákban segített takarítani a háztartási alkalmazottaknak. Munka közben felbomlott az égő gyorsforraló és a lángoktól meggyulladt a kisleány ruhája. A leány nem vesztegette el lélekjelenetét és égő ruhával a fürdőszobába ugrott, majd megengedte a zuhanyt. Ennek ellenére olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a budapesti Fehér Kereszt kórházban, ahová azonnal beszállították szörnyű kikezdések között meghalt.

— Kedden gyászistentisztelet lesz Máriáknak emlékére. Bucurestiből jelentik: Kedden, július 18-án lesz egy esztendeje, hogy Máriáknak anyakirályné elköltözött az élők sorából és az alkalomból az ország valamennyi templomában gyászistentisztelet tartanak.

— Shirley Temple román származású. Budapestről jelentik: Az Est című lap értesülése szerint Shirley Temple, a világhírű gyermekfilmszínész román származású. Tulajdonképpen neve Edna Chiff és szülei 12 évvel ezelőtt vándoroltak ki Romániából Amerikába. A filmszínész évente nagyobb összeget küld Besztercén élő közeli hozzátartozóinak.

— Rejtélyes hátterű öngyilkosság. Cernăuți-ből jelentik: Medvigh, a cernauii állami tépítő társaság főnökhelyettese csütörtök este öngyilkosságot követett el és nyomban meghalt. Az öngyilkos aláírásával július 13-ról kezelt levelet találtak, amelyből kiderült, hogy már egy évvel ezelőtt is foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Felülvizsgálták hivatalos ügykedését, de ott mindent rendben találtak és így teljes homály fedi a jó anyagi körülmények között élő ember öngyilkosságának okát.

A megyei utak fokozott javítása

Popovici Virgil ezredes megyei prefektus elnöklete alatt szolgabírói értekezlet volt, melyen az aktuális közigazgatási ügyekkel foglalkoztak. Az értekezleten különösen nagy figyelmet szenteltek az úttépítés kérdésének, mert a megyei prefektus minden eszközzel azon van, hogy az utak minél jobb állapotban legyenek. Elhatározták, hogy az eddigi hétszáz ezer leien kívül még másfél millió leit fordítanak új utak építésére. Ezenkívül jelentős összegek fölött rendelkeznek az utak javítására is. A szolgabírák utasítást kaptak, hogy gyakoroljanak szigorú ellenőrzést az útmesterek és útkaparók fölött, ezenkívül intézkedés történt az országutak mentén levő fák gondozására is. A kőzések kötelesek az utak karbantartásához hozzájárulni. Lépések történtek arra vonatkozólag is, hogy az utakat a cséplőgépek által okozható rongálástól megóvják.

TIZ NAPI OLCSÓ NYARALÁS

CARMEN SYLVAN

3500 lei

Ezen összegben benne foglaltatni: Utazás Temesvárról Carmen Sylvára és vissza, a gyorsvonat harmadik osztályán (megfelelő számú utas jelentkezése esetén külön kocsiban), fenntartott helyeken, lakás a kitűnő

Grand Hotelben vagy Modern Villában

(folyóvizes, szobák), napi háromszori étkezés, összes adók, illetékek, borralalok, fürdőtaxával, minden egyéb költséggel.

Indulás Temesvárról július 20-án, déli 12.22 órakor.

Visszaérkezés Temesvárra július 30-án, reggel 6.50 órakor

Jelentkezni lehet: Déli Hírlap, Bratianu-ter 3. Telefon: 28-10.

Jelentkezési határidő: július 17. este 6 óra

A mehalai méregkeverő asszonyok perujtásért folyamodnak

Emlékezetes még az a nagyszabású bűnper, a melynek vádlottai Bittenbinder Erzsébet és Neukom Mária mehalai asszonyok voltak, akiket azzal vádoltak, hogy több embert méreggel tettek el láb alól. A két asszonyt a bíróság életfogytiglani kényszer munkára ítélte és ez az ítélet jogerőre is emelkedett. Bittenbinder Erzsébet és Neukom Mária ez idő szerint a misedai fegyházból töltik büntetésüket. A fegyházból kiszabadult egyik asszony, aki állandóan együtt volt a két mehalai méregkeverővel, elmondotta, hogy Neukom Mária gyógyíthatatlan betegségben szenved. Különböző mindketten még most is azt állítják, hogy nem követték el a terhükre rótt bűncselekményeket és mindent megtesznek, hogy periknek újból való tárgyalását elérjék.

(—) BETEGSÉG ELŐL A HALALBA MENEKÜLT. Gyógyíthatatlan betegsége miatt öngyilkosságot követett el Scherg Nándor, 60 éves zombolyai gazdálkodó, aki a házában felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

(—) A VÁROSI FŐJEGYZŐ SZABADSÁGON. Table Nicolae dr. városi főjegyző megkezdte nyári szabadságát amelyet Poiana Marulion tölts el és augusztus 10-én foglalja el ismét állását. Fávolléban Heim Ernő dr. városi tanácsos helyettesíti.

(—) A RAPID-VONAT HALÁLRA GAZOLT EGY HAT ÉVES FIÚCSKÁT. A Temesvár—Bucuresti között közlekedő Rapidvonat Temesvölgye közelében halálra gazolta Spurei Mihai hat éves fiúcskát, aki a sínek között játszott.

(—) REFORMÁTUS ISTENTISZTELET A KRIZSÁN-TELEPEN. Vasárnap, e hó 16-án délután négy órakor református istentisztele lesz Krizsán-telepen Sipos Benjámín házában. Az igehirdetést Nits István újkiscedai lelkész végzi.

(—) A TEMESBÉ FÜLLADT. Drajna Ioan tizennégy éves fiú Gavosdia község közelében a Temesben fürdött. Az úszni nem tudó fiú a mély vízbe került és megfulladt. Holttestét kifogták a vízből.

(—) LOVAKAT GAZOLT EL A VONAT. A Karánsebes és Resica között közlekedő motorvonat nyílt pályán több lovat gazolt el amelyek a sínek között leverték. Két ló a kerekek alá és elpusztult.

JULIUS 15-én

JULIUS 15-én

Újszülött gardenparty a Lloyd-kertben

Divatbemutató! — Tűzijáték! — Olasz-est! — Tündéri kilivilgítás! — Csónakverseny a fénvárban úszó Begán — Zsák-bamacska, értékes nyereményekkel! — Világposta és még sok egyéb attrakció! A beléptidj mindössze 20 lei Siessen asztalt foglaltatni, mert csak 3000 ember részére van hely!

(—) VALUTACSEMPEZÉS MIATT ELITÉLT SZATMÁRI KERESKEDŐ. Beszámoltunk arról, hogy a zsbobolyai vámtisztviselők az elmúlt évben nagymennyiségű idegen valutát, aranyérméket és csekket találtak Wertheimer Sámuel szatmári kereskedőnél, aki Jugoszláviába akart utazni. A kereskedő ellen megindult az eljárás és a temesvári törvényszék tárgyalásán a Nemzeti Bank megbízottja a vádlott megbüntetésén kívül félmillió lei kártérítés megítélését kérte. A törvényszék tegnap hirdette ki ítéletét, amely szerint Wertheimer Sámuel kereskedőt hat havi fogházra ítélte, ezenkívül húsz ezer lei pénzbüntetéssel sújtotta. A Nemzeti Bank kártérítési igényét a törvényszék elutasította.

(—) PILÓTAISKOLA ARADON. Az ARPA temesi helytartósági szervezete Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnökletével értekezletet tartott, amelyen az aradi pilótaiskola felállításáról tárgyaltak. Ezenkívül a helytartóságot érdeklő más légügyi kérdéseket is tárgyaltak.

— NEGYVENEZER SZÓ — 12 MILLIÓ LEI. Montrealból jelentik: A Liberty nevű kanadai kiadó vállalat szerződést kötött Emil Ludwiggal, az emigrációban élő neves német életrajz-regényíróval, hogy VI. György király és a windsori herez romantikus szerelméről regényt írjon. A szerződés kiköti, hogy a könyv 40 ezer szónál nem lehet kevesebb. Minden egyes szó után a kiadó vállalat négy frankot fizet, ami azt jelenti, hogy Emil Ludwig ezért a könyvért 12 millió leinek megfelelő összeget kap.

— A palesztinai zsidók tiltakoznak a bevándorlás korlátozása ellen. Londonból jelentik: A palesztinai zsidó távirati iroda hivatalos jelentése szerint, illetékes helyen erőlesen tiltakoznak az angol határozat ellen, amely ideiglenes jelleggel beüszinteti a Palesztinába való bevándorlást, arra való hivatkozással, hogy az emigránsok tekintélyes része meg nem engedett módon lépi át az ország határait. Hivatalos részről megállapítják, hogy ez nem felel meg a valóságnak, mert a zsidó bevándorlók valamennyien rendelkeznek a kívánt igazoló okmányokkal.

(=) PIACI ARAK TEMESVÁRÓT tegnap a hetipiacon a következők voltak: Tojás darabja 1.60—1.70, idei kalarabé két darab 1 leu, sárgarépa csomója 1—2 leu, paszternák csomója 2—3 leu, fiatal hagyma három csomó 1 leu, retek csomója 1—2 leu, sóska csomója 1 leu, paraj kilója 2—3 leu, saláta két fej 1 leu, uborka két-három darab 1 leu, zöld paprika darabja 1—2 leu, kapor csomója 1 leu, levesbe való zöldsaláta csomója 1 leu, krumpli kilója 2—4 leu, zöld borsó literje 6—8 leu, zöldbab kilója 5—6 leu, tök kilója 3—4 leu, kelkáposzta fejenként 2—3 leu, idei káposzta fejenként 2—4 leu, piros paradicsom kilója 12—16 leu, meggy kilója 8—10 leu, kajszinbarack kilója 10—16 leu, idei kukorica három cső 2 leu, alma kilója 4 leu, tejfel literje 85—88 leu, 10 leu, méz kilója 44 leu, tejfel literje 85—88 leu, tehéntúró kilónként 10—12 leu, juhtúró kilója 20—22 leu, főzővaj kilója 60—70 leu, teavaj kilója 30 leu.

(—) HALALOZÁS. A temesvári anyakönyvi hivatalban bejelentették Wolf János, gyárvarosi 65 éves borbélymester halálát.

(—) SZÜLETÉSEK. A temesvári anyakönyvi hivatalban bejelentették a következő születéseket: Calesru Ioan postatisztviselő Lelia Doina nevű leányát, Vislon Iuliu földműves Iuliu nevé fiát, Stern Rezső józsefvarosi kereskedő Szeréna nevű leányát és Cretiu Iosif mehalai vasúti munkás leányát.

= KÖZGAZDASÁG =

A vállalkozói adót csak a vállalt munka elvégzése után hajtják be

A költségvetési év végéig azonban be kell fizetni az adót. Az államnak biztosítási végrehajtásra van joga és letilthatja az adóösszeget

A legújabb adótörvény egészen új rendszert vezetett be a vállalkozói szerződésekből származó jövedelmek megadóztatása tekintetében. Az 1939. április 1-én életbelépett módosítás ugyanis úgy intézkedik, hogy köz- és magánvállalkozók minden egyes vállalkozói szerződésből származó jövedelmek után külön-külön kereskedelmi adóval terhelődnek meg.

Tekintette azonban arra, hogy az ilyen köz- vagy magánvállalkozási jövedelmek a valóságban csak akkor következnek be, amikor a vállalkozó a szerződésben meghatározott vállalati összegeket megkapja, másrészt pedig az ilyen vállalkozások nagyrésze különböző közintézmények számára még folyamatban van és a vállalkozások végrehajtása közérdek, a pénzügyminiszter legutóbbi rendeletében a vállalkozókkal szemben az adó behajtása tekintetében különleges szabályokat állított fel. Elvileg a vállalkozói szerződésekből származó jövedelmek utáni adót csak akkor lehet behajtani vagy végrehajtani, ha a vállalkozó a szerződésben előírt munkáját után a vállalati összeget egészen vagy részben felvette. Az adókövető és adóbehajtó szervek tehát a köz- és magánvállalkozók ellen az említett adó behajtása ügyében csak akkor tehetnek intézkedéseket, amikor a vállalkozó a vállalati összeget felvette.

Az adókat tehát a vállalati munka kifizetése alkalmával kell behajtani. Az adófizetésnek ezt az előnyét azonban a vállalkozó csupán a költségvetési év végéig élvezheti. Ha tehát az esedékes adót a költségvetési év végéig a vállalkozó azért nem fizette be, mert a vállalt munka összegét, vagy annak egy részét nem vette fel, az adóbehajtó közegek mégis megtehetik ellene a törvényben előírt összes behajtási intézkedéseket. Kivételesen azonban a közintézményekkel kötött vállalati szerződésekből származó jövedelmek utáni adónál, amikor az adós vállalkozó számára nem nyílik lehetőség a fizetésre, mert a közintézmény a költségvetési év végéig nem folyósította a vállalati összeget vagy annak egy részét, az adós kérelmére esetlegesen jelentést kell tenni a pénzügyminiszterhez, aki dönteni fog, hogy az adóbehajtásra vonatkozóan a vállalkozónak a kifizetéseknek arányában halasztást adjon.

A vállalkozók számára biztosított azon előny, hogy az adó csak a vállalati összeg kézhezvételének arányában fizethetik be, nem vesztetheti a kincs tár érdekeit, mert ennek elkerülése céljából az adó behajtó szervek már az adótarozás keletkezésének idején kötelesek a következő intézkedések megtételére:

a) Le kell titáni az adó összegét úgy, ahogy az a költségvetési évben meg lett állapítva, a vállalati szerződésben szereplő megrendelőnél, akár közintézményekről, akár magánszemélyekről van szó. Ennek a letiltásnak kielégítési végrehajtási hatálya van.

b) Biztosítási végrehajtás utján le kell tiltani a megrendelőnél azokat az adókat is, amelyek az illető költségvetési évben még nincsenek véglegesen megállapítva, a vállalkozói szerződés végrehajtására kitért időn belül és olyan összegben, amely megfelel a valószínűleg kivetendő adónak.

c) Ha a vállalkozói szerződés szerint a megrendelő, tehát a vállalati összeg adósa közintézmény, fel kell hívni formálisan ennek a figyelmét azokra a kötelezettségekre, amelyek az intézményt a közzadók behajtásáról szóló törvény 143. cikkében értelmében terhelik.

As az előny, hogy a vállalkozó az adót csak a vállalati összeg kézhezvételének idején tartozik befizetni, csakis azokra az adókra vonatkozik, amelyeket az 1939. április 1-én életbelépett adótörvény módosítás szabályai szerint vetettek ki.

Ez annyit jelent, hogy kizárólag a speciális vállalkozói adó befizetésére nézve élvezi a vállalkozó azt a kedvezményt, hogy csak akkor tartozik adót fizetni, amikor jövedelmét realizálja.

Minden más adóra vonatkozólag, valamint olyan esetekben, ha a vállalati összeget a vállalkozó már előzőleg felvette anélkül, hogy az adót kifizette volna, vagy ha a vállalati jövedelmét nem vehette volna fel a költségvetési év végéig, az adóbehajtó közegek az adó behajtását az adóvégrehajtási tör-

vényben meghatározott szabályok szerint eszközlik és e célból felhasználhatják mindazokat a végrehajtási eszközöket, amelyeket a törvény előír.

Mindenesetre figyelembe kell venni azonban azt, ha valamely vállalkozói szerződést közhatalósággal kötötte meg a vállalkozó, hogy az alkalmazandó végrehajtási eszközök semmiesetre se akadályozzák meg a vállalati szerződés végrehajtását.

A Bánság gyáriparának helyzetéről számol be a gyárosok szövetségének közgyűlése

A Bánsági Gyárosok Szövetsége tegnap délután a kereskedelmi és iparkamara tanácstermében tartotta Baltescu Ioan dr. elnöke által előírt rendes közgyűlést. Baltescu Ioan megnyitó beszédében utalt arra, hogy a szövetség húsz évi működése alatt sokszor nehéz órákat élt át, de a tagok között fennálló összhang mindenkor átsegítette a nehézségeken.

Azután hódolattal szökött Öfésége, II. Carol királyról, akinek uralkodói bölcsessége megadta az országnak a nyugalmat az építő munkához. A hódolat kifejezésére a közgyűlés táviratot intézett az uralkodóhoz. Baltescu Ioan utalt arra, hogy a bánsági gyárosok tetteikkel is kifejezésre juttatták az uralkodó iránti hűségüket és példát nyújtottak a kötelességteljesítésből azzal, hogy

a nemzetvédelmi alap javára tekintélyes összegeket adományoztak.

Kegyeletes szavakkal emlékezett meg Maria királyné és Miron Cristea pátriárka haláláról, továbbá a gyárosok szövetsége az elmúlt évben elhunyt tagjairól. A kegyeletes megemlékezést a közgyűlés résztvevői állva hallgatták meg.

Ezután a közgyűlés tudomásul vette a vezetőség évi jelentését, amely első részében az ország gazdasági életének alakulásáról számolt be, majd a bánsági ipar helyzetét ismertette. Jelentősebb üzemhívítás az elmúlt évben nem történt és jelentékenyebb gyárüzemek alapításáról sem lehet beszámolni. Ipari téren pedig még sokat lehetne tenni. A Bánsági Gyárosok Szövetségének munkája az elmúlt évben is a gyárosok érdekeinek védelmére szolgált. Tanácsokkal és felvilágosításokkal sietett a tagok segítségére, ezenkívül

a gyárosok érdekeinek védelmében számos javaslatot és emlékiratot terjesztett az illetékes tényezők felé,

legtöbbször a legteljesebb sikerrel. A gyárosok szövetségét az elmúlt évben nemcsak a külkereskedelem, hanem az adók és illetékek, a munkás-

Tusnádfürdő

Erdély gyöngye

Klimatikus gyógyhely, 665 méter a tenger színe felett, és fenyvesek között. Kényelmes gyorsvonat-összeköttetés, 50%-os kedvezmény a f. Vasúton

KOZKASPENSIÓ

SEBŐ IMRÉNÉ vezetése mellett Teljesen új épület, modernül berendezve, közvetlenül az Ólt partján. — Saját strandfürdő. — Magyar és francia konyha. — Polgárok. — Családi otthon.

A teljes pihenőben bennfoglaltati négyszeri étkezés, reggeli, uzsonna, vacsora, lakás és ügyvelnes szolgáltatás.

KIVÁNATRA ORVOS ALTAL ELŐÍRT DIETIKUS ÉTKEZÉS

ság szociális helyzetével kapcsolatos ügyek, ipari szervezés és az ipari munkára való előkészítés, valamint az iparcikkek szállításának új és foglalkoztatta. Azokban az ügyekben, amelyek nem voltak helyi jellegűek, a bánsági gyárosok szövetsége a Romániai Gyárosok Országos Szövetségén — az UGR-on — keresztül előterjesztéseket. A sikeres elintézésükért jó eredmények eléréséért elismerés illeti a mániai Gyárosok Szövetségét, amely minden

kellő erővel és határozottsággal járt el a gyárosokat érdeklő kérdésekben.

A jelentés végül felhívta a tagok figyelmét arra, hogy mindenkor pontosan tanulmányozzák a szövetség által adott felvilágosításokat. Lindner Jenő dr. előterjesztette erre az azarszámadást és az új költségvetést, Lencz Jenő igazgató pedig az ellenőrző bizottság jelentését olvasta fel.

A közgyűlés a jelentéseket elfogadta és a vezetőségnek megadta a felmentvényt. A közgyűlés elfogadta azt a javaslatot is, amely rínt a tagdíjakat az év január elsejétől lezáró húsz százalékkal emeli. Azután még kiegészíték a végrehajtó bizottságot, amelynek új tagjai Besa Cornel mérnök, Ionescu Aurel és Tudor mérnök lettek.

Baltescu Ioan elnök végül köszönetet mondott a közgyűlésen megjelenő Giurcaneanu Eduard kereskedelmi és iparkamarai elnöknek azért a támogatásért,

amelyben a kamara a gyárosokat részesítette és kérte, hogy továbbra is támogassák őket.

Giurcaneanu Eduard kamarai elnök meleg szavakkal válaszolt és köszönetét fejezte ki, mebiztosította a közgyűlést arról, hogy a kereskedelmi és iparkamara mindig igyekszik ös egyeztetni a kereskedelem és ipar érdekeit az lam magasabb érdekeivel. Ezzel a közgyűlést get ért.

Románia részben ipari nyersanyagokat vásárol az angol kölcsön segítségével

Elénken foglalkoznak az angol lapok a „baráti kölcsön” kihatásával

Londonból jelentik: Valamennyi angol lap foglalkozik azzal a kölcsönmegállapodással, amit az angol kormány kötött Romániával s amelynek értelmében Románia 5 millió 500 ezer font sterling kölcsönt kap. Ezzel a megállapodással párhuzamos az angol kormánynak Görögországgal kötött megállapodása. Görögország 2 millió font sterling kölcsönt kapott.

A Times ezeket a kölcsönösségeket „baráti kölcsön”-nek nevezi.

A Daily Telegraph a Romániának nyújtott köl-

csonról írva megállapítja, hogy az nagy mértékben előnyére válik az ország gazdasági életének mert nagyobb lehetőséget biztosít az áru cseréforgalomban Románia számára.

A Financial News és a Financial Times köhogy a megállapodás értelmében Románia nagyobb mennyiségű pamutot és lent vásárol Angliától, valamint más ipari nyersanyagot és maga ez a körülmény megkönnyíti a két ország kereskedelmi forgalmát.

Nyersanyagsegélyt kapnak a textilgyárak

Százezer font értékű gyapju kerül felosztásra kedvező feltételek melle

A most folyó évnegyedben a kontingenciális hivatal lényegesen leszűkítette a pamut és gyapju-kontingenseket és ez érezhető hiányt jelent a textilgyárak nyersanyagellátásában. A legutóbbi Angliával kötött gazdasági egyezmény némileg enyhíti ezt a helyzetet, mivel százezer fontsterling hitelt nyújt Anglia a textilnyersanyagok beszerzésére. Ezen összegnek megfelelő gyapju és gyapot a termelési kapacitás arányában mint nyersanyag se-

gély kerül a belföldi textilüzemek között felosztásra. Az import még ebben a negyedben törtérik annak speciális jellegű folyik, hogy a jövő negyedben nem fog ismétlődni.

A textilüzemek bankgarancia ellenében megkapják a behozatali engedélyt, a vételárát pedig az é belföldre érkezésétől számítat egy hónapra tartanak lefizetni, illetve átutalni. Az egyezmény ratifikálása után megkezdődik a kvóta megállapítá-

Árfolyamok

PÉNTEK, JULIUS 14.

Hivatalos árfolyamok (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Holland forint 75.07—75.24, belgas 24.08—24.43, angol font 662.40—677.50, olasz lira 7.172—7.172, francia frank 3.78—3.85, svájci frank 31.38—32.36. Ezekben az árakba a devizafelár is benne foglaltatik. Dinár 2.898—05, pengő 25 és 26.50, német márka 40.50—1.50.

(=) GABONAÁRAK. (A Dengl és Kleimann né jelentése). A bánási gabonapiacra csak a búza iránt van csekély kereslet, a többi gabonaműtrayzata lanya és a piaci forgalom is gyenge. A napi árak a következők: búza 393, tengeri 410, kóca 350, zab 460, takarmányárpa 330, muharmag 42 napraforgómag 575, tökmag 840, káposzta reze 840, bánási reze 810 lei százkilónként.

= MILYEN ÁRAT KELL AZ EXPORTNÁL MEGKÖZÖLTETNI. A Motzen Sámuel cég tollat exportált Németországba. A vámnál a megállapított vámhagyott eladási árat deklarálta. A vámhatóság mégis felvette a kihágási jegyzőkönyvet, az érvelvén, hogy nem az eladási ár az irányadó, hanem a központi megállapító bizottság által közzétett kimutatásban felvett ár és ez alapon a cégre félmillió lei bírságot rót ki. A törvényszék a kérték a jegyzőkönyv ellen beadott fellebbezését elutasította. A nagyváradi ítélőtábla a törvényes ítéletét megváltoztatta, a vámhatóság jegyzőkönyvét megsemmisítette s a céget mentesítette minden bírság megfizetése alól. Az ítélőtábla kimondta, hogy a központi ár megállapító bizottság kimutatásában szereplő árak csak informatív jellegűek s nem kötelezők.

= FELÜLVIZSGÁLKAZ A VÁMNÁL AZ EXPORTGYÜMÖLCS MINŐSÉGÉT. A földművelésiügyi minisztérium gyümölcsstermelési igazgatósága részletes tervezetet dolgozott ki arra vonatkozólag, hogy az ország gyümölcsfeleslegét, Németországgal karöltve fogják értékesíteni. A terv szerint a gyümölcsfeldolgozására az országban egész ipart állítanak fel, német tőke részvételével és német szakemberek vezetése mellett. Ez az ipar az ország egész gyümölcsfeleslegét átveszi és értékesíti. A javaslat elhatárolta, hogy a vámmállomásokon a gyümölcsöket állítanak fel, amelyeknek az lesz a váma, hogy a kivitelre kerülő gyümölcsöt egészségügyi tekintetben felülvizsgálják.

= A GABONAELADÁSRA VONATKOZÓ KÉRDÉSEK BÉLYEGMENTESÉGE. A braillai kereskedők Tanácsa legutóbb tartott értekezletén egy jelentőségű kérdéssel foglalkozott. Arról van szó, hogy az 1939 április elsején életbe lépett módosított bélyegtvényétől a gabonaeladások mentesülnek a bélyegleték és az aránylagos adó alól. Ennek értelmében a gabonaeladásokról kiállított számlákat sem kellene a 0.40 százalékos bélyegletékekkel ellátni. A kereskedők azonban a gabonakereskedők a számlákat bélyegletékkel felbélyegzik. A braillai kereskedők Tanácsa elhatározta, hogy ebben a kérdésben a pénzügyminisztériumhoz fordul felvilágosításért.

= AUGUSZTUS 1 — A GAZDÁLARC RENDELÉSÉNEK UTOLSÓ HATÁRIDEJE. A Társaság megbízottjának központi igazgatósága 1939. július 14. számú rendeletével és a 19. számú határozatával közzétette, hogy a 267—269. számú rendelettől kezdve a gazdálarcnak a Betegséggyógyintézet után történő megfizetéséről az utolsó határidő a folyó évi augusztus elsején lejár. Tekintettel arra, hogy a folyó évi augusztus elsejéig eltelt a vonatkozó rendelet hatályba lépésétől számított 6 hónap is, a pénzügyi és tengerészeti minisztérium nem veszi tekintetbe semmiféle időhaladék, vagy részletfizetési kérelmet iránti kérést, hanem a folyó évi augusztus elsejétől kezdve mindazokat a vállalatokat, vállalkozásokat, amelyek, illetve, akik, a fenti határidő nem szerzik be a gazdálarcokat, a vonatkozó törvény büntető rendelkezéseivel fogják sújtani.

= Állami támogatással len- és kenderfeldolgozó iparvállalat létesül. Bucurestiből jelentkezik: Az Argus jelentése szerint a nemzetgazdasági minisztérium nagyjelentőségű határozatot hozott a len- és kenderiparral kapcsolatban. A vállalat létesítéséről van szó, amely ugyanagyanjellelű lesz, de az állami támogatása mellett létesül az országban kitermelt len- és kenderfeldolgozására. Azt tervezik, hogy a cukoripar mellett a len- és kender termelését is előmozdítják és hogy a termelőktől összevágyott anyagot az országban kiépített cukoripari rendszer mintájára szervezik meg. A len- és kenderfeldolgozás is kampányrendszerű lesz és ennek az iparágak a foglalkoztatása az őszi időszakra terjed ki.

SPORTSEMÉNYEK

Biztosítva van a helsinki olimpiász sikere

Negyvenhárom ország fia indulnak a versenyeken. Japán nem nevezett be

A finn olimpiai bizottság kölése szerint a helsinki olimpiára eddig 43 nemzet adta be nevezését, ami egymagában is biztosítást fogja a „testvériség olimpiájának” nagy sikerét. A bevezett nemzetek a következők:

Anglia, Románia, Dánia, Norvégia, Olaszország, Palesztina, Svájc, Belgium, Jugoszlávia, Costa-Rica, Magyarország, Svédország, Lichtenstein, Luxemburg, Portugália, Görögország, Hollandia, Németország, USA, Argentína, Észtország, Ausztrália, Brazília, Haiti, India, Izland, Lettország, Malta, Bolivia, Egyiptom, Kanada, Kuba, Lengyelország, Bulgária, Délafrika, Franciaország, Ceylon, Mexikó, Kína, Spanyolország, Filippin-szigetek, Finnország, Cseh-Morva védnökség.

Nem nevezett eddig Japán, viszont szerepel a bevezettek között Palesztina, mely a berlini olimpián nem vett részt.

Léni Riefenstahl utat mutatott: az 1940-es olimpiáról a berlinhez hasonló nagyszabású és művészi film készül. A Suomi-Filmtársaság kapott megbízást a finn olimpiai bizottságtól a Helsinki 1940 című sportfilm felvételére. A különböző híradófilmek számára is csak a Suomi-Filmtársaság engedélyével készíthetnek majd felvételeket az olimpián.

A nagy olimpiai film gyártási vezetője és rendezője Risto Orko, a Suomi-Filmtársaság művészeti igazgatója lesz. Risto Orko több nagyszerű finn film rendezője

Ma este kezdődik az Ilsa uszóversenye

Az Ilsa sportegylet úszószakosztálya ma, szombaton és holnap, vasárnap este 9 órai kezdettel a vesenyszodájában úszóversenyeket rendez, amelyeken a marosvásárhelyi S. E. úszói is részt vesznek. Érdekesnek ígérkeznek azok az úszószámok a melyekben a marosvásárhelyi egyesület bajnokúszói az Ilsa kiváló bajnokai ellen küzdenek. Előreláthatólag több új csúcseredményt is megjavítanak a két napos versenyen, amely iránt városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Sport-Foto-Optic
A legolcsóbb sportlencék és azok javítása.
A. M. Mülley-nél
TIMIȘOARA
I, Strada Solderer 11. sz.

Gyenge eredmények Anglia nemzetközi atlétikai bajnokságain

Anglia nemzetközi atlétikai bajnokságai acánylag mérsékelt eredményekkel értek véget.

100 yardos síkfutás: 1. Sweeney 2.9 mp. 200 yardos síkfutás: 1. Holmes 21.9 mp. 400 yard. 1. Pennington 48.7 mp. 880 yard: 1. Brown 1 p. 55.1 mp. 1 mérföld: 1. Woodson 4 p. 11.8 mp. 3 mérföld: 1. Emery 14 p. 08 mp. Nagyszerű teljesítmény! 120 yardos gátfutás: 1. Brasser holland 14.2 mp. 440 yardos gát: 1. Bosmans belga 54.9 mp. Magasugrás: 1. Newman 188 cm. Távolyugrás: 1. Breach 721 cm. Rúdugrás: 1. Webster 373 cm. Súlylökés: 1. De Bruyn holland 14 m. 79 cm. Diszkoszvetés: 1. Syllas görög 49 m. 15 cm. Gerelydobás: 1. Mac-Killob 56 m. 90 cm. Kalapácsvetés: 1. Healion ír 49 m. 31 cm. Maraton futás: 1. Róbertson 2 óra 35 p. 37 mp.

A sporthírlapírók strandünnepélyt rendeznek

A sporthírlapírók egyesülete — miként megírtuk, — holnap, vasárnap nagyszabású strandünnepélyt rendez a városi strandon. A különböző sportversenyeken kívül szépségverseny és táncverseny is lesz, amelynek győztesei értékes díjakat kapnak. A rendezésről számos szórakozási lehetőségéről és meglepetésről gondoskodott és így a strandünnepély sikerét már előre is biztosította.

AMERIKAI ATLETÁK EUROPAI PORTYÁN. Az amerikai atlétikai szövetség augusztus elején egy nagyszámú és kitűnő csapatot fog európai portyára küldeni, mely körútját Angliában kezdi meg, majd Finnországban és Svédországban folytatja. A csapat egy része más országokban is fog versenyezni. A kijelölt atléták a következők: Jeffrey, Miller, Reutham, Rident, Fenske, Batista, Cochran, Steers, Varoff, Watson.

FRANCIAORSZÁG—AMERIKA 2:1. Bordeauxban Franciaország—Amerika profi teniszmérkőzés tartottak, amelyet a franciák 2:1 arányban nyertek meg. A mérkőzések meglepetése, hogy Cochet 6:3, 5:7, 5:7 arányban legyőzte Budge világbajnokot. — Ramillon—Tilden 6:4, 8:6, Budge—Vines—Cochet-Ramillon 6:2, 6:2.

Sporthírek mindenfelől

Ujból megoperálják Moravetzet. Moravetz néhány nap óta Bucurestiben tartózkodik, ahol megvizsgáltatta magát, egyben pedig elintézte a szükséges alakításokat a budapesti útjához. A brádi Mica edzője a magyar fővárosba utazik, ahol Molnár dr. megoperálja.

Több játékosát szabadlistára tette a Venus. A román bajnokságot több játékosát szabadlistára tette, ezek között szerepel Gain, Barbylescu, Beffa és Petea.

Döntetlen esetén, Triesztben és Prágában játszzák le a KK mérkőzéseket. Szombaton és vasárnap bonyolítják le a magyar fővárosban az Újpest—Beogradsky és a Ferencváros—Bologna KK mérkőzéseket. A bizottság úgy határozott, hogy döntetlen esetén a mérkőzéseket Triesztben és Prágában játszzák le és pedig az elsőt Olaszországban, míg a másodikat Prágában.

A Kinizsi játékosai hajlandók a B-osztályban játszani. A fővárosi sportlapok szerint a Kinizsi játékosai kijelentették, hogy egyesületüket nem hagyják el még abban az esetben sem, ha a csapat a B-osztályban játszik. Csúpán Cucula Szilárd és Losonc szándékszanak elmenni. Valószínű, hogy az egyesület vezetősege nem gördit akadályokat a játékosok távozására elé.

Schwartz Söbi véglegesen a Minerulhoz szerződött. Schwartz, a Ripensia válogatott játékosa a Minerulhoz kérte átigazolását, ahol mint játékos és edző fog működni. A volt bajnokságot 80 ezer leit kért a játékosért, a Minerul viszont csak 10 ezer leit volt hajlandó fizetni és ennyit is adott Schwartzát, a különbözetet maga a játékos fizeti, még pedig olyképpen, hogy fizetéséből vonják le.

A BUDAPESTI MAC OSTROMA A 4X1500 M-ES SIKFUTÓ VILÁGREKORD ELLEN. Július 26-án, szerdán délután kizárásos számokból álló versenyt rendez a MAC és ennek kíséretében 4X1500 méteren megkísérli a Csaplár, Rátóny, Iglói, Szabó váltó a 15:55.6 mp.-es világcsúcs megjavítását. Csaplár biztosan tud 4 percet, a Hollandiából igen jó erőnlétben hazatért Rátóny valószínűleg 3:57-et is (legutóbb 3:08.6 mp.-et futott könnyen 1200-ra), úgyhogy a szintén igen jó formában levő Iglóival és Szabóval alkalmasint sikerülni fog most a csúcs.

A MAGYAR RÁDIO HELYSZINI KÖZVETÍTÉS AD AZ OLIMPIAI JÁTEKOKRÓL. A napokban Budapesten járt báró Arni, a finn rádiótársaság igazgatója, ak a rádióstudióban értekezletet tartott és amelyen Schell Gyula báró, Pluhár István és Wimpfen Iván báró tárgyaltak. A magyar rádióigazgatósága úgy határozott, hogy a helsinki olimpiára kiküldi Pluhár Istvánt, akinek részére külön kábelt biztosítottak Budapestre. Pluhár helyszíni közvetítést fog adni minden olyan eseményről, melyben a magyar résztvevők érdekelve lesznek.

Megállapították a segesvári Petőfi-émlékünnepély végleges műsorát

A Magyar Népközösség részéről gróf Teleki Ádám mondja az ünnepi beszédet

Segesvárról jelentik: Julius 31-én lesz 90 éve annak, hogy a segesvári csapatában, a fehéregyházai tén, az orosz fegyverek kioltották a legnagyobb magyar költő, Petőfi Sándor életét. A magyarság a 90. évfordulót fényes keretek között akarja megünnepelni, amelynek előkészületi munkálatait a segesvári Petőfi-ünnepély rendező bizottsága, melynek élén Gábor István dr áll, ma már meg is kezdte. Az előkészítési munkálatok megbeszélésében a Magyar Népközösség részéről gróf Teleki Ádám is részt vett a napokban a segesvári értekezleten, ahol már a végleges műsort is megállapította a bizottság.

Az ünnepély július 30-án, vasárnap délután lesz a fehéregyházai síkon, ahova a résztvevők a Szövetkezet udvaráról vonulnak fel zeneszóval a Petőfi-émlékhez. Kiemelkedő pontja lesz az ünnepélynek gróf Teleki Ádám országgyűlési képviselő ünnepi beszéde. Közre fognak még működni: a Szászrégeni Dalárda férfi és vegyeskara, a Tövisi Róm. Kat. Dalegylet, a Medgyesi Dalkör férfi és vegyeskara, a Homoródszentpáli Dalárda, a Segesvári Dalegylet és az Udvarhelyi Székely Dalegylet. Ezenkívül a segesvári székely alkalmazottak és a székelyudvarhelyi szavalókórusok is fognak még szerepelni.

Józseffalváért

Lassan minden szívhez eljut az a mozgalom, amely Józseffalva szerencsétlen hajléktalanjai számára ismét szerény otthon kíván emelni és a romok helyén új életet teremteni. Naponta érkező adományaink rendjében újabban a következők közül számolhatunk be:

R. J. iel 200
Ha. E. 50
Eddig kimutatott adományok összege 55.740
Gyűjtésünk a mai napig iel 55.990
A gyűjtést folytatjuk és az adományokat a Déli Hírlapban nyugtazzuk.

Rádió

SZOMBAT, JULIUS 16.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Könnyű zene. 13: Időjelzés sportközlemények. 13.05: Szalonzene. 13.45: Látványosságok. 13.55: A hangverseny folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időszéri közlemények. 17: Országgyűlési órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Előadás. 19.32: Hanglemezek. 19.50: Előadás. 20.05: Hangverseny. 21: Rádióüzenetek. 21.15: A Lefcinco trió játszik. 21.40: Hangverseny. 22: Hírek, sporteredmények. 22.15: Reklámszene. 22.30: Táncklemezek. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek, majd hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Mi nézzünk meg? 13.10: Balalajka-zene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Hanglemezek. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10: Előadás. 18.40: Katonazene. 19.25: Az O. L. P. közleménye. 19.50: Isabelle Norva zongorázik. 20.15: Hírek. 20.25: Nóták a fali nyári életéből. 21.25: Előadás. 22.05: Táncklemezek. 22.50: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Berlin is jelent:

Visszavándoroltatják a déltiroli németeket

Berlinből jelentik: Ma már a német sajtó is nyíltan megírja, hogy Berlin és Róma között megegyezés jött létre, amelynek értelmében Dél-tiroli német lakosságát Németországba vándoroltatják. A kérdéssel a „Zwölfuhrblatt“ déli kiadása is foglalkozik és élesen támadja a félhivatalos francia Temps-ot, amely ezzel az ügygel kapcsolatban „képtelen hazugságokat“ közölt. Megállapítja a német lap, hogy semmi más nem történt, csak annyi, hogy az itteni németeket visszavándoroltatják és hogy ez a visszavándoroltatás már folyamatban van. A déltiroli német-ség önszántából tér vissza a birodalomba.

A washingtoni nuncius Roosevelt üzenetét hozta a Szentatyának

Rómából jelentik: Itteni politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a washingtoni pápai nuncius, aki a napokban rövid látogatásra visszakerült Rómába, Roosevelt elnök személyes üzenetét hozta a pápának. Ebben az üzenetben az Egyesült Államok elnöke arról biztosítja a Szentatyát, hogy Amerika a legnagyobb rokonszenvenvel fo-

gadta a Szentszéknek a béke érdekében tett fáradozásait és hangsúlyozza, hogy a pápa nagy erkölcsi hatalma kétségtelenné teszi a sikert. A hírt egyelőre ellenőrizhetetlennek tartják, de bizonyos, hogy a nuncius hosszú időn át tárgyalt a vatikáni államtitkárság személyiségeivel.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő a gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levegőzés nem közzélhető. Házasság szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kétfő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Négrády-trafik, (Ti voli mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—18.

Állást keres

Villany motorok és bármilyen villany háztartásbeli cikk javítását olcsón vállalom. Cím a kiadóban. 1049

Alkalmazást keres román és magyar nyelvben perfekt katonai kötelezettségének eleget tett felsőkereskedelmi végzettségű magyar fiatalember. Cím a kiadóban. 1146

Adas-vétel

Eladó olajfestmények tizedesmértleg és rádióalkatrészek. IV., Str. Bolintineanu 14. 2033

Eladó családi ház közel a III. kerületi templomhoz. II., Str. Ion Vasil 24. Lenhardt. 1142

JÉGSZEKRÉNYEK
mészárosok, cukrászok, háztartások ügyintézés söntéspultok korcsmárosok részére legolcsóbban a készítőnél:
PETROVITS SIMON
Timisoara IV., Str. Preyer 36.
RÉSZLETRE IS KAPHATÓK.
Javítások szakszerűen végezhetők.

Eladó használt, de jókarban lévő sport gyermekocsi és egy gyermekágy. Megtekinthetők délelőtt 10—13 óra és délután 5—7 óra között. IV., Str. Miron Costin 4. földszint balra. 2090

Ha szép akar lenni?
Használjon **KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant és krémpuhert, három színben.** Kapható kizárólag a
Városi gyógyszerertárban
a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Brătianu.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Idegrendszer, reuma, vese, hólyag, májbetegségek gyógyítására:
Baile Lipova (Lippafüred)
Rádiumaktívítású szénsavdús, kén és alkáliikus gyógyforrások hívatottak

Austro-Daimler Supersport Modell 1931. öt üléses, kipróbált Steyer motor, új gumikkal, nagy alkalmi vétel. Érdeklődni: Dr. Todoru, Bucuresti 3., Str. Silvestru 40. 508

Lakás
Olcsón kiadó kétszobás lakás, fürdőszobával és két tágas szárász üzlethez. I., Str. Ungureanu 17. 1139

Modern 2 szobás uccai parkettás lakás kiadó, park és virágos kertben. III. Piata Crucii 2,
Modern 2 szobás lakás augusztus, vagy szeptember 1-re 1.400 lejért kiadó. Ing. Fischer. Telefon: 37—48. III., Str. Vadul Călugăreni 18. 1141

Ötszobás, hallal bíró komplett első emeleti villa lakás, azonnal vagy aug. 1-re kiadó. Felvilágosítás 12—21 telefon szám alatt. 1143

Négy szobás földszinti lakás, fürdőszobával, összes mellékhelyiségekkel és kerttel azonnal, vagy augusztus 1-re kiadó. Bulev. Carol 23. alatt érdeklődni. 1145

